

2011-11-21

**DE MAATREGELEN**

**VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP**

**IN VOGELVLUCHT**

# INHOUDSOPAVE

<u>DE WITTE STOK.....</u>	<u>4</u>
<u>GENEESKUNDIGE VERZORGING .....</u>	<u>5</u>
o <u>De voorkeurregeling en het omnio-statuut.....</u>	<u>5</u>
o <u>De maximumfactuur .....</u>	<u>6</u>
o <u>De forfaitaire tegemoetkoming voor chronisch zieken.....</u>	<u>7</u>
o <u>Het bijzonder solidariteitsfonds.....</u>	<u>8</u>
<u>HUISVESTING.....</u>	<u>9</u>
o <u>De ambulante diensten.....</u>	<u>9</u>
o <u>De (semi-)residentiele voorzieningen.....</u>	<u>13</u>
o <u>De sociale huisvesting.....</u>	<u>17</u>
o <u>Huursubsidies en installatiepremie bij het betrekken van een gezonde of aangepaste huurwoning en verbeteringspremie .....</u>	<u>22</u>
o <u>Aanpassingspremie voor een woning.....</u>	<u>26</u>
<u>HULPMIDDELEN EN AANPASSINGEN.....</u>	<u>30</u>
<u>INVALIDITEIT.....</u>	<u>34</u>
o <u>De tegemoetkoming voor hulp van derden.....</u>	<u>34</u>
<u>JURIDISCHE BESCHERMING .....</u>	<u>35</u>
o <u>Verlenging van de minderjarigheid.....</u>	<u>35</u>
o <u>Gerechtelijke onbekwaamverklaring.....</u>	<u>36</u>
o <u>Aanstelling van een gerechtelijk raadsman.....</u>	<u>37</u>
o <u>Bescherming van de persoon van de geesteszieke.....</u>	<u>38</u>
o <u>Bescherming van de goederen van personen die onbekwaam zijn die te beheren (Voorlopig bewind) .....</u>	<u>39</u>
<u>KABELTELEVISIE.....</u>	<u>40</u>
<u>KINDERBIJSLAG.....</u>	<u>41</u>
o <u>De bijkomende kinderbijslag voor kinderen met een handicap of aandoening.....</u>	<u>41</u>
o <u>De kinderbijslag voor kinderen van personen met een handicap.....</u>	<u>43</u>
o <u>De kinderbijslag voor niet meer leerplichtige kinderen met een aandoening of een handicap.....</u>	<u>45</u>
<u>MOBILITEIT.....</u>	<u>47</u>
o <u>Rolstoelen, scooters en orthopedische driewielers.....</u>	<u>47</u>
o <u>Aanpassing van de auto en andere hulpmiddelen.....</u>	<u>51</u>
o <u>Belastingvoordelen voor de auto van een persoon met een handicap .....</u>	<u>55</u>
o <u>De parkeerkaart voor personen met een handicap.....</u>	<u>57</u>
o <u>De veiligheidsgordel.....</u>	<u>59</u>
o <u>Rijbewijs.....</u>	<u>60</u>
o <u>Nationale verminderingkaart op het openbaar vervoer voor personen met een visuele handicap.....</u>	<u>61</u>
o <u>Vermindering openbaar vervoer voor gerechtigden op een verhoogde tegemoetkoming geneeskundige zorgen (weduwen, invaliden, gepensioneerden of wezen of omnio gerechtigden) .....</u>	<u>62</u>
o <u>Kaart kosteloze begeleider openbaar vervoer.....</u>	<u>66</u>
o <u>Voorrangkaart voor het innemen van een zitplaats op de trein.....</u>	<u>70</u>
o <u>Gratis abonnement De Lijn.....</u>	<u>71</u>
o <u>De kaart begeleider De Lijn.....</u>	<u>73</u>
<u>ONDERWIJS.....</u>	<u>76</u>
o <u>Buitengewoon of geïntegreerd onderwijs.....</u>	<u>76</u>

<u>ONROERENDE GOEDEREN .....</u>	<u>78</u>
o <u><i>De onroerende voorheffing.....</i></u>	<u>78</u>
o <u><i>De registratierechten.....</i></u>	<u>80</u>
<u>PENSIOENEN EN PERSONEN MET EEN HANDICAP .....</u>	<u>82</u>
<u>PERSONENBELASTING .....</u>	<u>85</u>
<u>HET PERSOONLIJK ASSISTENTIEBUDGET .....</u>	<u>86</u>
<u>REVALIDATIE .....</u>	<u>90</u>
<u>HET SOCIAAL TARIEF VOOR GAS EN ELEKTRICITEIT.....</u>	<u>91</u>
<u>SOCIAAL TELEFOONTARIEF.....</u>	<u>93</u>
<u>SOCIOPROFESSIELE HERINSCHAKELING BINNEN DE ZIEKTEVERZEKERING.....</u>	<u>94</u>
<u>TEGEMOETKOMINGEN AAN PERSONEN MET EEN HANDICAP .....</u>	<u>95</u>
o <u><i>De inkomensvervangende tegemoetkoming.....</i></u>	<u>95</u>
o <u><i>De integratietegemoetkoming.....</i></u>	<u>97</u>
o <u><i>De tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden.....</i></u>	<u>98</u>
<u>TEWERKSTELLING.....</u>	<u>99</u>
o <u><i>Loonkostensubsidie voor de werkgever.....</i></u>	<u>99</u>
o <u><i>Aanpassing van de arbeidspost.....</i></u>	<u>102</u>
o <u><i>Arbeidskledij, gereedschap en kost verplaatsingen van en naar werk.....</i></u>	<u>105</u>
o <u><i>Ondersteuning (Duitstalige Gemeenschap).....</i></u>	<u>108</u>
<u>WATER: VRIJSTELLING VAN DE BOVENGEMEENTELIJKE SANERINGSBIJDRAGE EN VAN DE HEFFING OP DE WATERVERONTREINIGING (VLAANDEREN) .....</u>	<u>109</u>
<u>WERKLOOSHEID .....</u>	<u>110</u>
o <u><i>Persoon met een blijvende arbeidsongeschiktheid van ten minste 33% valt als samenwonende niet terug op forfaitaire werkloosheidsuitkeringen.....</i></u>	<u>110</u>
o <u><i>Samenwonen met een persoon met een handicap .....</i></u>	<u>111</u>
o <u><i>Tewerkstelling in beschutte werkplaats.....</i></u>	<u>112</u>

**Aandacht : u vindt dit document ook terug op de website:  
[www.handicap.fgov.be](http://www.handicap.fgov.be).**

## DE WITTE STOK

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

De maatregel bestaat uit het mogen gebruiken van de witte stok bestemd voor personen met een visuele handicap.

### **Wie is de doelgroep?**

Het gebruik van de witte stok, bestemd voor personen met een visuele handicap, is voorbehouden aan de personen die:

- visueel gehandicapt zijn voor minstens 60% volgens de officiële Belgische schaal ter bepaling van de graad van invaliditeit, of
- beschikken over een voorschrift van een arts in de oftalmologie, gespecialiseerd in revalidatie.

### **Wie kent de maatregel toe?**

De blindenstok kan verkregen worden bij gespecialiseerde organisaties.

### Meer informatie ?

#### **Vzw Brailleliga**

Engelandstraat 57  
1060 Brussel  
Tel.: 02/533.32.11  
[www.braille.be](http://www.braille.be)

#### **Belgische confederatie voor blinden en slechtzienden vzw (BCBS)**

Georges Henrilaan 278  
1200 Brussel  
Tel.: 02/732.53.24  
[bcbs.cb pam@skynet.be](mailto:bcbs.cb pam@skynet.be)

[Terug inhoud](#)

# GENEESKUNDIGE VERZORGING

## De voorkeurregeling en het omnio-statuu

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

De maatregel bestaat uit een hogere terugbetaling (dus lager remgeld) voor de geneeskundige prestaties, zoals de raadpleging van de huisarts, de kost die wordt aangerekend voor de geneesmiddelen, enz.

### **Wie is de doelgroep?**

Gezinnen die over een beperkt inkomen beschikken of personen die recht hebben op een bepaald sociaal voordeel zoals een tegemoetkoming aan personen met een handicap, hun echtgenoot of levenspartner en hun personen ten laste.

### **Wie kent de maatregel toe?**

Het ziekenfonds kent de maatregel toe.

### **Welke rol vervult de Directie-generaal Personen met een handicap?**

De Directie-generaal Personen met een handicap deelt aan de ziekenfondsen mee welke personen genieten van een tegemoetkoming aan personen met een handicap.

## Meer informatie?

### **Uw ziekenfonds**

### **Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV)**

Tervurenlaan 211

1150 Brussel

[communication@riziv.fgov.be](mailto:communication@riziv.fgov.be)

[www.riziv.be](http://www.riziv.be)

[Terug inhoud](#)

## De maximumfactuur

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

De maatregel bestaat erin dat het remgeld voor bepaalde geneeskundige prestaties zoals de raadpleging van de huisarts en bepaalde geneesmiddelen, volledig terugbetaald wordt zodra het betrokken gezin in het lopende jaar al een bepaald bedrag aan remgeld voor geneeskundige prestaties heeft gedragen. Dit bedrag wordt bepaald in functie van het inkomen van het gezin of de sociale categorie waartoe dat gezin behoort. Dit bedrag is 450,00 EUR voor gezinnen waar een persoon deel van uitmaakt die een tegemoetkoming aan personen met een handicap geniet, met uitzondering van de rechthebbenden op een integratietegemoetkoming wier echtgenoot of partner een inkomen heeft. Als een gezinslid gedurende de twee voorafgaande jaren telkens 450,00 EUR aan remgeld heeft gedragen, wordt het remgeldplafond verminderd met 100,00 EUR.

### **Wie is de doelgroep?**

Alle gezinnen die hoge medische kosten hebben.

### **Wie kent de maatregel toe?**

Het ziekenfonds kent de maatregel toe.

### **Welke rol vervult de Directie-generaal Personen met een handicap?**

De Directie-generaal Personen met een handicap deelt aan de ziekenfondsen mee welke personen genieten van een tegemoetkoming aan personen met een handicap.

## Meer informatie ?

### **Uw ziekenfonds**

### **Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV)**

Tervurenlaan 211

1150 Brussel

[communication@riziv.fgov.be](mailto:communication@riziv.fgov.be)

[www.riziv.be](http://www.riziv.be)

[Terug inhoud](#)

## De forfaitaire tegemoetkoming voor chronisch zieken

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

De maatregel bestaat uit een jaarlijkse forfaitaire toelage.

### **Wie is de doelgroep?**

Chronisch zieken die langdurig hoge medische kosten hebben en voor hun verzorging ook vaak een beroep moeten doen op anderen.

### **Wie kent de maatregel toe?**

Het ziekenfonds kent de maatregel toe.

## Meer informatie ?

### **Uw ziekenfonds**

### **Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV)**

Tervurenlaan 211

1150 Brussel

[communication@riziv.fgov.be](mailto:communication@riziv.fgov.be)

[www.riziv.be](http://www.riziv.be)

[Terug inhoud](#)

## Het bijzonder solidariteitsfonds

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

De maatregel bestaat uit een tussenkomst voor gezondheidszorgen in geval van een dure behandeling die niet voorkomt op de gewone lijst van geneeskundige prestaties, en voor zover dat de aandoening de vitale functies van de rechthebbende bedreigt. Er bestaat een aparte regeling voor kinderen met een chronische aandoening of kanker.

### **Wie is de doelgroep?**

De gerechtigden zijn de personen die onder de regeling van de ziekte- en invaliditeitsverzekering vallen.

### **Wie kent de maatregel toe?**

De aanvraag moet worden ingediend bij uw ziekenfonds. Het College van geneesheren-directeurs van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering beslist over het toekennen van de aanvraag en stelt het bedrag van de tegemoetkoming vast.

## Meer informatie?

### **Uw ziekenfonds**

### **Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV)**

Tervurenlaan 211

1150 Brussel

[communication@riziv.fgov.be](mailto:communication@riziv.fgov.be)

[www.riziv.be](http://www.riziv.be)

[Terug inhoud](#)



# HUISVESTING

## De ambulante diensten

### Waaruit bestaat de maatregel?

#### **In Vlaanderen**

Begeleiding in een ambulante dienst die erkend is door het Vlaams Agentschap voor Personen met een handicap

#### **In Wallonië**

toekenning van een huisvesting AVJ (AVJ: aide à la vie journalière).

### Wie is de doelgroep?

#### **In Vlaanderen**

Personen met een handicap die nood hebben aan een ambulante begeleiding.

#### **In Wallonië**

De personen die

- nog geen 65 jaar zijn;
- behoefte hebben aan bijstand, tussen 7 en 30 uren per week;
- een fysisch zeer invaliderende handicap hebben en zelfstandig wensen te wonen zonder afhankelijkheid van hun naasten in de activiteiten van het dagelijks leven;
- nog geen gebruik maken van een andere mogelijkheid van huisvesting die is erkend door « l'Agence Wallonne pour l'Intégration des Personnes Handicapées. »

### Wie kent de maatregel toe?

**In Vlaanderen:** het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap.

**In Wallonië:** een sociale huisvestingsmaatschappij.

**In de Duitstalige Gemeenschap:** l'Office de la Communauté germanophone pour personnes handicapées

## Meer informatie?

### **In Vlaanderen**

Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

#### PROVINCIALE AFDELING ANTWERPEN

Potvlietlaan 5

2600 BERCHEM

Tel.: 03/270.34.40

Fax: 03/270.34.41

[Antwerpen@vaph.be](mailto:Antwerpen@vaph.be)

#### PROVINCIALE AFDELING VLAAMS-BRABANT

Brouwersstraat 3

3000 LEUVEN

Tel.: 016/31.12.11

Fax: 016/31.12.29

[Leuven@vaph.be](mailto:Leuven@vaph.be)

#### PROVINCIALE AFDELING LIMBURG

Ilgatlaan 7

3500 HASSELT

Tel.: 011/27.43.54

Fax: 011/28.51.09

[Hasselt@vaph.be](mailto:Hasselt@vaph.be)

#### PROVINCIALE AFDELING OOST-VLAANDEREN

Kortrijksesteenweg 788

9000 GENT

Tel.: 09/269.23.11

Fax: 09/269.23.39

[Gent@vaph.be](mailto:Gent@vaph.be)

#### PROVINCIALE AFDELING WEST-VLAANDEREN

Residentie "Iris"

Magdalenastraat 20

8200 BRUGGE

Tel.: 050/40.67.11

Fax: 050/39.36.80

[Brugge@vaph.be](mailto:Brugge@vaph.be)

## **HOOFDBESTUUR**

Sterrenkundelaan 30

1210 BRUSSEL

Tel.: 02/225.84.11

Fax: 02/225.84.05

[informatie@vaph.be](mailto:informatie@vaph.be)

[www.vaph.be](http://www.vaph.be)

## **In Wallonië**

Informeer u bij het regionaal kantoor van « l'Agence Wallonne pour l'Intégration des Personnes Handicapées ».

### **PROVINCE DE HAINAUT**

Arrondissements de Tournai, Mons, Ath, Soignies et Mouscron

Boulevard Gendebien, 3

7000 Mons

Tel.: 065/32.86.11

Fax: 065/35.27.34

[brmons@awiph.be](mailto:brmons@awiph.be)

### **PROVINCE DE HAINAUT**

Arrondissements de Charleroi et Thuin

Rue de la Rivelaïne, 11

6061 Charleroi

Tel.: 071/20.49.50

Fax: 071/20.49.53

[brcharleroi@awiph.be](mailto:brcharleroi@awiph.be)

### **PROVINCE DE NAMUR**

Arrondissement de Namur

Place Joséphine Charlotte, 8

5100 Jambes

Tel.: 081/33.19.11

Fax: 081/30.88.20

[brnamur@awiph.be](mailto:brnamur@awiph.be)

### **PROVINCE DE NAMUR**

Arrondissements de Dinant et Philippeville

Rue Léopold, 3 - 1er étage

5500 Dinant

Tel.: 082/21.33.11

Fax: 082/21.33.15

[brdinant@awiph.be](mailto:brdinant@awiph.be)

## PROVINCE DE LIEGE

Arrondissements de Huy, Liège, Verviers et Waremme

Rue du Vertbois, 23-25

4000 Liège

Tel.: 04/221.69.11

Fax: 04/221.69.90

[brliège@awiph.be](mailto:brliège@awiph.be)

## PROVINCE DU BRABANT WALLON

Arrondissements de Nivelles et Wavre

Chaussée des Collines, 54 - 1er étage -

1300 Wavre

Tel.: 010/23.05.60

Fax: 010/23.05.80

[brwavre@awiph.be](mailto:brwavre@awiph.be)

## PROVINCE DE LUXEMBOURG,

Arrondissements de Arlon, Bastogne, Marche-en-Famenne, Neufchâteau et Virton

Rue du Village, 5

6800 Libramont

Tel.: 061/23.03.60

Fax: 061/23.03.76

[brlibramont@awiph.be](mailto:brlibramont@awiph.be)

of bij de raadgevers van het **gratis groen nummer:**

Tel.: 0800/160.61

Fax: 0800/160.62

[nvert@awiph.be](mailto:nvert@awiph.be)

## **In de Duitstalige Gemeenschap**

Dienststelle der Deutschsprachigen Gemeinschaft für Personen mit Behinderung

Begleitdienste Wohnen Familie- Freizeit

Zum Walkerstal 20 1/1

4750 Bütgenbach

Tel : 080/34.80.90

Fax : 080/34.80.95

[aida@dpb.be](mailto:aida@dpb.be)

[www.dpb.be](http://www.dpb.be)

[Terug inhoud](#)

## De (semi-)residentiele voorzieningen

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

Opvang in een erkende (semi-)residentiële voorziening.

### **Wie is de doelgroep?**

Personen met een handicap die nood hebben aan een semi-residentiële of residentiële opvang.

### **Wie kent de maatregel toe?**

#### **In Vlaanderen**

Het Vlaams Agentschap voor Personen met een handicap.

#### **In Wallonië**

l'Agence wallonne pour l'intégration des personnes handicapées

#### **In de Duitstalige Gemeenschap**

l'Office de la Communauté germanophone pour personnes handicapées.

## Meer informatie?

### **In Vlaanderen**

Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

PROVINCIALE AFDELING ANTWERPEN

Potvlietlaan 5

2600 BERCHEM

Tel.: 03/270.34.40

Fax: 03/270.34.41

[Antwerpen@vaph.be](mailto:Antwerpen@vaph.be)

PROVINCIALE AFDELING VLAAMS-BRABANT

Brouwersstraat 3

3000 LEUVEN

Tel.: 016/31.12.11

Fax: 016/31.12.29

[Leuven@vaph.be](mailto:Leuven@vaph.be)

PROVINCIALE AFDELING LIMBURG

Ilgatlaan 7  
3500 HASSELT  
Tel.: 011/27.43.54  
Fax: 011/28.51.09  
[Hasselt@vaph.be](mailto:Hasselt@vaph.be)

PROVINCIALE AFDELING OOST-VLAANDEREN

Kortrijksesteenweg 788  
9000 GENT  
Tel.: 09/269.23.11  
Fax: 09/269.23.39  
[Gent@vaph.be](mailto:Gent@vaph.be)

PROVINCIALE AFDELING WEST-VLAANDEREN

Residentie "Iris"  
Magdalenastraat 20  
8200 BRUGGE  
Tel.: 050/40.67.11  
Fax: 050/39.36.80  
[Brugge@vaph.be](mailto:Brugge@vaph.be)

**In de Duitstalige Gemeenschap**

Dienststelle der Deutschsprachigen Gemeinschaft für Personen mit  
Behinderung  
Begleitdienste Wohnen Familie- Freizeit  
Zum Walkerstal 20 1/1  
4750 Bütgenbach  
Tel : 080/34.80.90  
Fax : 080/34.80.95  
[aida@dpb.be](mailto:aida@dpb.be)  
[www.dpb.be](http://www.dpb.be)

## **In Wallonië**

Informeer u bij het regionaal kantoor van « l'Agence Wallonne pour l'Intégration des Personnes Handicapées ».

### **PROVINCE DE HAINAUT**

Arrondissements de Tournai, Mons, Ath, Soignies et Mouscron  
Boulevard Gendebien, 3  
7000 Mons  
Tel.: 065/32.86.11  
Fax: 065/35.27.34  
[brmons@awiph.be](mailto:brmons@awiph.be)

### **PROVINCE DE HAINAUT**

Arrondissements de Charleroi et Thuin  
Rue de la Rivelaine, 11  
6061 Charleroi  
Tel.: 071/20.49.50  
Fax: 071/20.49.53  
[brcharleroi@awiph.be](mailto:brcharleroi@awiph.be)

### **PROVINCE DE NAMUR**

Arrondissement de Namur  
Place Joséphine Charlotte, 8  
5100 Jambes  
Tel.: 081/33.19.11  
Fax: 081/30.88.20  
[brnamur@awiph.be](mailto:brnamur@awiph.be)

### **PROVINCE DE NAMUR**

Arrondissements de Dinant et Philippeville  
Rue Léopold, 3 - 1er étage  
5500 Dinant  
Tel.: 082/21.33.11  
Fax: 082/21.33.15  
[brdinant@awiph.be](mailto:brdinant@awiph.be)

### **PROVINCE DE LIEGE**

Arrondissements de Huy, Liège, Verviers et Waremme  
Rue du Vertbois, 23-25  
4000 Liège  
Tel.: 04/221.69.11  
Fax: 04/221.69.90  
[brliège@awiph.be](mailto:brliège@awiph.be)

PROVINCE DU BRABANT WALLON  
Arrondissements de Nivelles et Wavre  
Chaussée des Collines, 54 - 1er étage -  
1300 Wavre  
Tel.: 010/23.05.60  
Fax: 010/23.05.80  
[brwavre@awiph.be](mailto:brwavre@awiph.be)

PROVINCE DE LUXEMBOURG,  
Arrondissements de Arlon, Bastogne, Marche-en-Famenne, Neufchâteau et  
Virton  
Rue du Village, 5  
6800 Libramont  
Tel.: 061/23.03.60  
Fax: 061/23.03.76  
[brlibramont@awiph.be](mailto:brlibramont@awiph.be)

of bij de raadgevers van het **gratis groen nummer:**  
Tel.: 0800/160.61  
Fax: 0800/160.62  
[nvert@awiph.be](mailto:nvert@awiph.be)

[Terug inhoud](#)



## De sociale huisvesting

### Waaruit bestaat de maatregel?

#### **Vlaanderen**

De maatregel kan twee vormen aannemen:

- wanneer de beschikbare woning speciaal aangepast is voor de huisvesting van personen met een handicap, dan geniet deze kandidaat-huurder een absolute voorrang voor die woning.
- er kan een huurvermindering toegekend worden van 15,00 EUR (niet geïndexeerd) per persoon ten laste. Dat is de persoon die:
  1. minderjarig is of voor wie nog kinderbijslag of een wezentoelage wordt uitbetaald,
  2. erkend werd als ernstig gehandicapt (minimum 66 % of minimum 9 punten).

Indien het om een persoon gaat die zowel 1. als 2. is, dan bedraagt de mogelijke huurvermindering 30,00 EUR (niet geïndexeerd).

Daarnaast is het ook zo dat er hogere inkomensgrenzen gelden voor gezinnen met één of meerdere personen ten laste.

De huurvermindering wordt maar toegekend voor zover de uiteindelijke huurprijs niet onder een bepaald minimum valt.

#### **Brussel-Hoofdstad**

De maatregel bestaat uit het toekennen van een vermindering van de reële huurprijs:

- 5 % vermindering van de basishuurprijs voor één kind ten laste, 10 % voor twee, 20 % voor drie, 30 % voor vier, 40 % voor vijf en 50 % voor zes of meer kinderen. Een kind met een handicap telt voor twee kinderen ten laste.
- 20 % vermindering van de basishuurprijs voor elke volwassen persoon met een handicap.

De huurprijs kan niet lager zijn dan de helft van de basishuurprijs.

Er bestaan inkomensgrenzen die echter verhoogd worden per kind ten laste en per persoon met een handicap.

#### **Wallonië**

De maatregel bestaat uit het nemen van speciale maatregelen om de sociale woning aan te passen aan de handicap.

De "Société wallonne du Logement (SWL)" biedt aan personen met een handicap huurwoningen aan die aangepast zijn aan de handicap van de personen.

Deze maatschappij geeft de "Gids van de kandidaat-huurder" uit. Hierin staan de voorwaarden waaraan voldaan moet worden om een sociale woning toegekend te krijgen.

## **De Duitstalige Gemeenschap**

De maatregel bestaat uit het nemen van speciale maatregelen om de sociale woning aan te passen aan de handicap.

### **Wie is de doelgroep?**

Huurders van een sociale woning met een gezinslid dat een ernstige handicap heeft.

### **Wie kent de maatregel toe?**

De betrokken sociale huisvestingsmaatschappij of het sociaal verhuurkantoor.

### **Opgelet!**

De sociale verhuurkantoren hebben dezelfde voorrangregels maar een andere huurprijs.

## **Meer informatie?**

### **Vlaanderen**

U kunt meer informatie krijgen bij:

- het **Agentschap Wonen-Vlaanderen**  
Koning Albert II-laan 19, bus 40  
1210 Brussel  
02/553 17 52  
[wonenvlaanderen@rwo.vlaanderen.be](mailto:wonenvlaanderen@rwo.vlaanderen.be)  
[www.bouwenenwonen.be](http://www.bouwenenwonen.be)
- de **Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen**  
Koloniënstraat 40  
1000 Brussel  
02/505 45 45  
[info@vmsw.be](mailto:info@vmsw.be)  
[www.vmsw.be](http://www.vmsw.be)
- een **erkende huisvestingsmaatschappij**

### **Brussel-Hoofdstad**

U kunt meer informatie krijgen bij:

- het **Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest**  
Bestuur Ruimtelijke Ordening en Huisvesting (BROH)

de Directie Huisvesting  
Vooruitgangstraat 80 bus 1  
1035 Brussel  
02/204 19 92  
Fax: 02/204 15 18  
[broh.huisvesting@mbhg.irisnet.be](mailto:broh.huisvesting@mbhg.irisnet.be)  
[www.broh.irisnet.be](http://www.broh.irisnet.be)

- **het WoonInformatieCentrum (WIC)**  
0800/40 400 (gratis groen nummer, van 9 tot 12 uur)  
[www.cil-wic.be](http://www.cil-wic.be)  
[www.premie-renovatie.irisnet.be](http://www.premie-renovatie.irisnet.be)
- de **Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij (BGHM)**  
Jourdanstraat 45-55  
1060 Brussel  
02/533 19 11  
Fax: 02/533 19 00  
[bghm@bghm.irisnet.be](mailto:bghm@bghm.irisnet.be)  
[www.bghm.irisnet.be](http://www.bghm.irisnet.be)
- de **Nationale vereniging voor de huisvesting van personen met een handicap**  
Oranjobloesemstraat 1/213  
1150 Brussel  
02/772 18 95  
Fax: 02/779 26 77  
[www.anlh.be](http://www.anlh.be)
- een **erkende huisvestingsmaatschappij**

## Wallonië

U kunt meer informatie krijgen bij:

- Het **Ministerie van het Waals Gewest**  
"Direction générale opérationnelle - Aménagement du territoire,  
Logement, Patrimoine et Energie"  
Rue des Brigades d'Irlande, 1  
5100 Namen  
081/33 21 11  
Fax: 081/33 21 11  
[mrw.wallonie.be/dgatlp](http://mrw.wallonie.be/dgatlp)
- de "**Société wallonne du Logement**" (SWL)  
Rue de l'Écluse, 21  
6000 Charleroi  
071/20 02 11

- het **“Fonds du Logement”**  
Rue de Brabant, 1  
6000 Charleroi  
071/20 77 11
- het **“Agence Wallonne pour l’Intégration des Personnes Handicapées – AWIPH”**  
Administration Centrale  
Rue de la Rivelaine, 21  
6061 Charleroi  
071/20 57 11  
0800/160 61 (Gratis groen nummer)  
[www.awiph.be](http://www.awiph.be)
- de **“Association Nationale pour le Logement des Personnes Handicapées (A.N.L.H.)”**  
Rue de la Fleur d'Oranger, 1 boîte 213  
1150 Brussel  
02/772 18 95  
Fax: 02/779 26 77  
[www.anlh.be/](http://www.anlh.be/)
- een **erkende huisvestingsmaatschappij**

### **De Duitstalige Gemeenschap**

U kunt meer informatie krijgen bij:

- **“Nosbau”**  
Kahnstrasse 30/32A  
4720 Kelmis  
087/63.97.60  
Fax: 087/65.97.69  
[info@nosbau.be](mailto:info@nosbau.be)
- **“Sozialer Wohnungsbau Eifel”**  
Mühlenbachstrasse 3  
4780 St-Vith  
080/22 93 91  
Fax: 080/39 80 68  
[owbe@skynet.be](mailto:owbe@skynet.be)
- **“Wohnraum für Alle”**  
Bahnhofstrasse 11  
4780 St-Vith  
080/22 66 83  
Fax: 080/22 66 83  
[wohnraum@versateladsl.be](mailto:wohnraum@versateladsl.be)

- een **erkende huisvestingsmaatschappij**

[Terug inhoud](#)

## Huursubsidies en installatiepremie bij het betrekken van een gezonde of aangepaste huurwoning en verbeteringspremie

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

Wanneer er een inwonende persoon is die een handicap heeft van ten minste 66%, mag het inkomen wat hoger liggen om nog in aanmerking te kunnen komen voor de subsidies of premies.

### **Wie is de doelgroep?**

Personen die een gezonde of aangepaste woning betrekken of personen die verbeteringswerken uitvoeren aan een woning die ten minste 20 jaar in gebruik is en die over een beperkt inkomen beschikken.

### **Wie kent de maatregel toe?**

#### **In Vlaanderen**

Het Agentschap Wonen-Vlaanderen

#### **In Wallonië**

Le Ministère de la Région wallonne

#### **In Brussel**

Le ministère de la région Bruxelles Capitale

### **Meer informatie?**

#### **In Vlaanderen**

Agentschap Wonen-Vlaanderen

Koning Albert II-laan 20 bus 7

1000 Brussel

Tel.: 02/553.17.52

[www.vlaanderen.be](http://www.vlaanderen.be)

[wonenvlaanderen@rwo.vlaanderen.be](mailto:wonenvlaanderen@rwo.vlaanderen.be)

PROVINCIALE AFDELING ANTWERPEN

Vlaams Administratief Centrum

Copernicuslaan 1 bus 4

2018 Antwerpen

Tel.: 03/224.61.16

Fax: 03/224.61.12

PROVINCIALE AFDELING LIMBURG

Taxandria-Center  
Gouverneur Roppesingel 25  
3500 Hasselt  
Tel.: 011/26.41.75  
Fax: 011/26.41.99

PROVINCIALE AFDELING OOST-VLAANDEREN

Gebr. Van Eyckstraat 4-6  
9000 Gent  
Tel.: 09/265.46.50  
Fax: 09/265.46.51

PROVINCIALE AFDELING VLAAMS-BRABANT

Blijde Inkomststraat 103-105  
3000 Leuven  
Tel.: 016/24.97.77  
Fax: 019/22.60.74

PROVINCIALE AFDELING WEST-VLAANDEREN

Werkhuisstraat 9  
8000 Brugge  
Tel.: 050/44.29.02  
Fax: 050/44.29.99

**In Wallonië**

Ministère de la Région wallonne  
Direction générale de l'Aménagement du territoire, du Logement et du Patrimoine  
Rue des Brigades d'Irlande, 1  
5100 NAMUR  
Tel.: 081/33.21.11  
Fax: 081/33.21.11  
[mrw.wallonie.be/dgatlp/](http://mrw.wallonie.be/dgatlp/)

Société wallonne du Logement  
Rue de l'Écluse, 21  
6000 CHARLEROI  
Tel.: 071/20.02.11

Fonds du Logement  
Rue de Brabant, 1  
6000 CHARLEROI  
Tel.: 071/20.77.11

Agence Wallonne pour l'Intégration des Personnes Handicapées  
Administration Centrale  
Rue de la Rivelaine, 21  
6061 CHARLEROI  
Tel.: 071/20.57.11  
Tel : 0800/160.61  
[www.awiph.be](http://www.awiph.be)

Association Nationale pour le Logement des Personnes Handicapées  
(A.N.L.H.)  
Rue de la Fleur d'Oranger, 1 boîte 213  
1150 BRUXELLES  
Tel.: 02/772.18.95  
Fax: 02/779.26.77  
[www.anlh.be/](http://www.anlh.be/)

Een erkende huisvestingsmaatschappij

### **In Brussel**

Ministère de la Région de Bruxelles-Capitale  
Administration de l'Aménagement du territoire et du Logement (AATL)  
Direction du Logement  
Centre d'information sur le logement (C.I.L.)  
Rue du Progrès, 80 (boîte 1)  
1035 BRUXELLES  
(van 9 tot 12 uur)  
tel. : 02/204.14.02  
Fax : 02/204.15.18  
[aatl.logement@mrbc.irisnet.be](mailto:aatl.logement@mrbc.irisnet.be)  
[www.bruxelles.irisnet.be](http://www.bruxelles.irisnet.be)

Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij (BGHM)  
Jourdanstraat 45-55  
1060 BRUXELLES  
Tel. : 02/533.19.11



Fax : 02/533.19.00

[bghm@bghm.irisnet.be](mailto:bghm@bghm.irisnet.be)

[www.bghm.irisnet.be](http://www.bghm.irisnet.be)

Een erkende huisvestingsmaatschappij

[Terug inhoud](#)

## Aanpassingspremie voor een woning

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

De maatregel bestaat uit het ten laste nemen van een deel van de kostprijs van de aanpassingen.

### **Wie is de doelgroep?**

De persoon die een woning aanpast aan de lichamelijke gesteldheid van een gezinslid dat volgens een medisch attest voor de activiteiten van het dagelijks leven moet beschikken over een specifieke uitrusting die in de woning geïntegreerd is.

### **Wie kent de maatregel toe?**

Het Agentschap Wonen-Vlaanderen kent de maatregel toe.

## Meer informatie?

### **In Vlaanderen**

Agentschap Wonen-Vlaanderen  
Koning Albert II-laan 20 bus 7  
1000 BRUSSEL  
Tel.: 02/553.82.74  
wonenvlaanderen@rwo.vlaanderen.be  
www.vlaanderen.be

PROVINCIALE AFDELING ANTWERPEN  
Vlaams Administratief Centrum  
Copernicuslaan 1 bus 4  
2018 Antwerpen  
Tel.: 03/224.61.16  
Fax: 03/224.61.12

PROVINCIALE AFDELING LIMBURG  
Taxandria-Center  
Gouverneur Roppesingel 25  
3500 Hasselt  
Tel.: 011/26.41.75  
Fax: 011/26.41.99

PROVINCIALE AFDELING OOST-VLAANDEREN

Gebr. Van Eyckstraat 4-6

9000 Gent

Tel.: 09/265.46.50

Fax: 09/265.46.51

PROVINCIALE AFDELING VLAAMS-BRABANT

Blijde Inkomststraat 103-105

3000 Leuven

Tel.: 016/24.97.77

Fax: 019/22.60.74

PROVINCIALE AFDELING WEST-VLAANDEREN

Werkhuisstraat 9

8000 Brugge

Tel.: 050/44.29.02

Fax: 050/44.29.99

**In Wallonië**

Ministère de la Région wallonne

Direction générale de l'Aménagement du territoire, du Logement et du Patrimoine

Rue des Brigades d'Irlande, 1

5101 NAMUR

Tel.: 081/33.21.11

Fax: 081/33.21.11

[mrw.wallonie.be/dgatlp/](http://mrw.wallonie.be/dgatlp/)

Société wallonne du Logement

Rue de l'Écluse, 21

6000 CHARLEROI

Tel.: 071/20.02.11

Fonds du Logement

Rue de Brabant, 1

6000 CHARLEROI

Tel.: 071/20.77.11

Agence Wallonne pour l'Intégration des Personnes Handicapées

Administration Centrale

Rue de la Rivelaine, 21  
6061 CHARLEROI  
Tel.: 071/20.57.11  
Tel : 0800/160.61  
[www.awiph.be](http://www.awiph.be)

Association Nationale pour le Logement des Personnes Handicapées  
(A.N.L.H.)  
Rue de la Fleur d'Oranger, 1 boîte 213  
1150 BRUXELLES  
Tel.: 02/772.18.95  
Fax: 02/779.26.77  
[www.anlh.be/](http://www.anlh.be/)

Een erkende huisvestingsmaatschappij

### **In Brussel**

Ministère de la Région de Bruxelles-Capitale  
Administration de l'Aménagement du territoire et du Logement (AATL)  
Direction du Logement  
Centre d'information sur le logement (C.I.L.)  
Rue du Progrès, 80 (boîte 1)  
1035 BRUXELLES  
(van 9 tot 12 uur)  
tel. : 02/204.14.02  
Fax : 02/204.15.18  
[aatl.logement@mrbc.irisnet.be](mailto:aatl.logement@mrbc.irisnet.be)  
[www.bruxelles.irisnet.be](http://www.bruxelles.irisnet.be)

Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij (BGHM)  
Jourdanstraat 45-55  
1060 BRUXELLES  
Tel. : 02/533.19.11  
Fax : 02/533.19.00  
[bghm@bghm.irisnet.be](mailto:bghm@bghm.irisnet.be)  
[www.bghm.irisnet.be](http://www.bghm.irisnet.be)

Een erkende huisvestingsmaatschappij

## **In de Duitstalige Gemeenschap**

Dienststelle der Deutschsprachigen Gemeinschaft für Personen mit  
Behinderung

Start-Service

Vennbahnstraße 4/4

4780 St Vith

Tél. : 080/22.91.11

Fax : 080/22.90.98

[info@dpb.be](mailto:info@dpb.be)

[www.dpb.be](http://www.dpb.be)

[Terug inhoud](#)

## **HULPMIDDELEN EN AANPASSINGEN**

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

Financiële tussenkomst in de kosten voor aanpassingen van woning of wagen, of voor hulpmiddelen.

### **Wie is de doelgroep?**

Personen met een handicap die nood hebben aan aanpassingen of hulpmiddelen.

### **Wie kent de maatregel toe?**

In Vlaanderen: het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap.

In het Wallonië: L'agence wallonne pour l'intégration des personnes handicapées

In Brussel: Le service bruxellois francophone pour personnes handicapées

In de Duitstalige Gemeenschap : l'Office de la Communauté germanophone pour personnes handicapées

### **Meer informatie?**

#### **In Vlaanderen**

Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

PROVINCIALE AFDELING ANTWERPEN

Potvlietlaan 5

2600 BERCHEM

Tel.: 03/270.34.40

Fax: 03/270.34.41

[Antwerpen@vaph.be](mailto:Antwerpen@vaph.be)

PROVINCIALE AFDELING VLAAMS-BRABANT

Brouwersstraat 3

3000 LEUVEN

Tel.: 016/31.12.11

Fax: 016/31.12.29

[Leuven@vaph.be](mailto:Leuven@vaph.be)

PROVINCIALE AFDELING LIMBURG

Ilgatlaan 7  
3500 HASSELT  
Tel.: 011/27.43.54  
Fax: 011/28.51.09  
[Hasselt@vaph.be](mailto:Hasselt@vaph.be)

PROVINCIALE AFDELING OOST-VLAANDEREN

Kortrijksesteenweg 788  
9000 GENT  
Tel.: 09/269.23.11  
Fax: 09/269.23.39  
[Gent@vaph.be](mailto:Gent@vaph.be)

PROVINCIALE AFDELING WEST-VLAANDEREN

Residentie "Iris"  
Magdalenastraat 20  
8200 BRUGGE  
Tel.: 050/40 67 11  
Fax: 050/39.36.80  
[Brugge@vaph.be](mailto:Brugge@vaph.be)

**HOOFDBESTUUR**

Sterrenkundelaan 30  
1210 BRUSSEL  
Tel.: 02/225.84.11  
Fax: 02/225.84.05  
[informatie@vaph.be](mailto:informatie@vaph.be)

**In Wallonië**

Informeer u bij het regionaal kantoor van « l'Agence Wallonne pour l'Intégration des Personnes Handicapées ».

<http://www.awiph.be/>

PROVINCE DE HAINAUT

Arrondissements de Tournai, Mons, Ath, Soignies et Mouscron  
Boulevard Gendebien, 3  
7000 Mons  
Tel.: 065/32.86.11  
Fax: 065/35.27.34  
[brmons@awiph.be](mailto:brmons@awiph.be)

PROVINCE DE HAINAUT  
Arrondissements de Charleroi et Thuin  
Rue de la Rivelaine, 11  
6061 Charleroi  
Tel.: 071/20.49.50  
Fax: 071/20.49.53  
[brcharleroi@awiph.be](mailto:brcharleroi@awiph.be)

PROVINCE DE NAMUR  
Arrondissement de Namur  
Place Joséphine Charlotte, 8  
5100 Jambes  
Tel.: 081/33.19.11  
Fax: 081/30.88.20  
[brnamur@awiph.be](mailto:brnamur@awiph.be)

PROVINCE DE NAMUR  
Arrondissements de Dinant et Philippeville  
Rue Léopold, 3 - 1er étage  
5500 Dinant  
Tel.: 082/21.33.11  
Fax: 082/21.33.15  
[brdinant@awiph.be](mailto:brdinant@awiph.be)

PROVINCE DE LIEGE  
Arrondissements de Huy, Liège, Verviers et Waremme  
Rue du Vertbois, 23-25  
4000 Liège  
Tel.: 04/221.69.11  
Fax: 04/221.69.90  
[brliège@awiph.be](mailto:brliège@awiph.be)

PROVINCE DU BRABANT WALLON  
Arrondissements de Nivelles et Wavre  
Chaussée des Collines, 54 - 1er étage  
1300 Wavre  
Tel.: 010/23.05.60  
Fax: 010/23.05.80  
[brwavre@awiph.be](mailto:brwavre@awiph.be)

PROVINCE DE LUXEMBOURG,  
Arrondissements de Arlon, Bastogne, Marche-en-Famenne, Neufchâteau et  
Virton  
Rue du Village, 5  
6800 Libramont  
Tel.: 061/23.03.60  
Fax: 061/23.03.76  
[brlibramont@awiph.be](mailto:brlibramont@awiph.be)



of bij de raadgevers van het **Gratis groen nummer:**

Tel.: 0800/160.61

Fax: 0800/160.62

[nvert@awiph.be](mailto:nvert@awiph.be)

### **In de Duitstalige Gemeenschap**

Dienststelle der Deutschsprachigen Gemeinschaft für Personen mit  
Behinderung

Start-Service

Vennbahnstraße 4/4

4780 St Vith

Tel.: 080/22.91.11

Fax: 080/22.90.98

[info@dpb.be](mailto:info@dpb.be)

[www.dpb.be](http://www.dpb.be)

[Terug inhoud](#)

# INVALIDITEIT

## De tegemoetkoming voor hulp van derden

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

De maatregel bestaat uit de toekenning van een forfaitaire uitkering.

### **Wie is de doelgroep?**

Personen die tegelijkertijd

- niet kunnen zonder andermans hulp en
  - niet ter verpleging zijn opgenomen,
- en dit vanaf de vierde maand van erkenning van de arbeidsongeschiktheid.

### **Wie kent de maatregel toe?**

De Geneeskundige raad voor invaliditeit kent de maatregel toe.

## Meer informatie?

### **Uw ziekenfonds**

### **Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV)**

Tervurenlaan 211

1150 Brussel

[regulation-allowances@riziv.fgov.be](mailto:regulation-allowances@riziv.fgov.be)

[www.riziv.be](http://www.riziv.be)

[Terug inhoud](#)

## JURIDISCHE BESCHERMING

### Verlenging van de minderjarigheid

#### **Waaruit bestaat de maatregel?**

De persoon met een ernstige mentale handicap wordt, wat zijn persoon en zijn vermogen betreft, gelijkgesteld met een minderjarige beneden de 15 jaar.

#### **Wie is de doelgroep?**

Personen met een ernstige mentale handicap, zijnde geestelijk gestoorden wier toestand gekenmerkt wordt door een van bij het begin achtergebleven ontwikkeling van de intelligentie.

#### **Wie kent de maatregel toe?**

De rechtbank van eerste aanleg van de woon- of verblijfplaats van de persoon met een mentale handicap.

### Meer informatie?

#### **Griffie van de rechtbank van eerste aanleg**

[http://suisse.juridat.be/cgi\\_adres/adrn.pl](http://suisse.juridat.be/cgi_adres/adrn.pl)

[Terug inhoud](#)

## Gerechtelijke onbekwaamverklaring

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

De geesteszieke kan zelf geen enkele geldige rechtshandeling meer verrichten en wordt, wat zijn persoon en zijn goederen betreft, gelijkgesteld met een minderjarige onder voogdij. Hij krijgt een voogd toegewezen.

### **Wie is de doelgroep?**

Elke persoon die zich in een aanhoudende staat van onnozelheid of krankzinnigheid bevindt, d.w.z. elke persoon die wegens een geestesstoornis niet in staat is zijn persoon te leiden of zijn goederen te beheren.

### **Wie kent de maatregel toe?**

De rechtbank van eerste aanleg van de woonplaats van de geesteszieke.

### **Meer informatie?**

Dit beschermingsstatuut is in onbruik geraakt.

### **Federale overheidsdienst Justitie**

Waterloolaan 115  
1000 Brussel  
02/542.65.11  
[info@just.fgov.be](mailto:info@just.fgov.be)

[Terug inhoud](#)

## Aanstelling van een gerechtelijk raadsman

### Waaruit bestaat de maatregel?

De betrokken personen mogen bepaalde rechtshandelingen niet alleen stellen, doch enkel met bijstand van een gerechtelijk raadsman. Zo mogen ze onder andere niet alleen leningen aangaan, processen voeren voor de rechter of bezittingen verkopen.

### Wie is de doelgroep?

- Zwakzinnigen: personen met een geestesstoornis die geen verdergaande maatregel rechtvaardigt, wanneer die geestesstoornis tot gevolg heeft dat de geestesgestoorde zijn goederen niet zelfstandig kan beheren o.a. seniele bejaarden.
- Verkwisters: personen die overdreven uitgaven doen of hun bezittingen slecht beheren en hierdoor hun kapitaal aantasten, en dit ten gevolge van een geestelijke stoornis, hetzij door grilligheid of drift.

### Wie kent de maatregel toe?

De rechtbank van eerste aanleg van de woonplaats van de geesteszieke.

## Meer informatie?

Dit beschermingsstatuut is in onbruik geraakt.

### **Federale overheidsdienst Justitie**

Waterloolaan 115  
1000 Brussel  
02/542.65.11  
[info@just.fgov.be](mailto:info@just.fgov.be)

[Terug inhoud](#)

## Bescherming van de persoon van de geesteszieke

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

De geesteszieke wordt voor een beperkte tijd gedwongen opgenomen in een ziekenhuis voor observatie of in een gezin. Deze maatregel kan enkel bij een gerechtelijke beslissing worden bevolen.

### **Wie is de doelgroep?**

Geesteszieken die zich in één van de volgende toestanden bevinden:

- zij brengen hun eigen gezondheid en veiligheid ernstig in gevaar;
- zij vormen een ernstige bedreiging voor andermans leven of fysieke integriteit.

### **Wie kent de maatregel toe?**

De vrederechter van de plaats waar de zieke wordt verzorgd op geplaatst is of, bij gebreke daarvan, van de plaats waar de zieke zich bevindt.

## Meer informatie?

### **Griffie van het bevoegde vrederecht**

[http://suisse.juridat.be/cgi\\_adres/adrn.pl](http://suisse.juridat.be/cgi_adres/adrn.pl)

[Terug inhoud](#)

## Bescherming van de goederen van personen die onbekwaam zijn die te beheren (Voorlopig bewind)

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

Een voorlopige bewindvoerder wordt belast met het beheer van de goederen van de te beschermen persoon.

### **Wie is de doelgroep?**

Meerderjarigen die geheel of gedeeltelijk, zij het tijdelijk, niet in staat zijn hun goederen te beheren als gevolg van hun gezondheidstoestand.

### **Wie kent de maatregel toe?**

De vrederechter van de verblijfplaats of, bij gebreke daaraan, van de woonplaats van de te beschermen persoon.

### **Meer informatie?**

#### **Griffie van het bevoegde vredegerecht**

[http://suisse.juridat.be/cgi\\_adres/adrn.pl](http://suisse.juridat.be/cgi_adres/adrn.pl)

[Terug inhoud](#)

## KABELTELEVISIE

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

Personen met een handicap kunnen onder bepaalde voorwaarden genieten van een vermindering op het abonnementsgeld voor de kabeldistributie.

### **Opgelet!**

Niet alle kabelmaatschappijen staan deze vermindering toe. Informeer bij uw kabelmaatschappij.

### **Wie is de doelgroep?**

Sommige personen met een handicap die gebruik maken van kabeltelevisie.

### **Wie kent de maatregel toe?**

De betrokken kabelmaatschappij.

[Terug inhoud](#)



## KINDERBIJSLAG

### De bijkomende kinderbijslag voor kinderen met een handicap of aandoening

#### **Waaruit bestaat de maatregel?**

De maatregel bestaat uit het geven van een toeslag bij de kinderbijslag aan kinderen met een handicap of een aandoening.

#### **Wie is de doelgroep?**

Kinderen van 0 tot 21 jaar met een handicap of een aandoening.

#### **Wie kent de maatregel toe?**

Het kinderbijslagfonds kent de maatregel toe.

Zij stuurt de aanvraag door naar de Directie-generaal Personen met een handicap.

#### **Welke rol vervult de Directie-generaal Personen met een handicap?**

Een arts van de Directie-generaal Personen met een handicap evalueert de handicap of de aandoening van het kind aan de hand van 3 pijlers:

- de lichamelijke en geestelijke gevolgen van de handicap of aandoening,
- de gevolgen ervan voor de deelname van het kind aan het dagelijkse leven (mobiliteit, leervermogen, lichaamsverzorging, ...),
- de gevolgen voor het gezin (medische behandeling, noodzakelijke verplaatsingen, aanpassing leefomgeving, ...).

Hij kent aan iedere pijler punten toe. Het kind heeft recht op een toeslag als het minstens 4 punten behaalt in pijler 1 of minstens 6 punten in de 3 pijlers samen.

#### **Meer informatie?**

Voor algemene inlichtingen

#### **Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers (RKW)**

Trierstraat, 70

1000 - BRUSSEL

GROEN NUMMER: 0800/94.434

Tel.: 02/237.21.11

Fax: 02/237.24.70

[www.rkw.be](http://www.rkw.be)

## **Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ)**

Jan Jacobsplein, 6

1000 - BRUSSEL

Tel.: 02/546.42.11

Fax: 02/511.21.53

[info@rsvz-inasti.fgov.be](mailto:info@rsvz-inasti.fgov.be)

[www.rsvz-inasti.fgov.be](http://www.rsvz-inasti.fgov.be)

## **Kinderbijslagfondsen**

Voor inlichtingen over de evaluatie van de handicap of aandoening

## **FOD Sociale Zekerheid**

Directie-generaal Personen met een handicap

Administratief Centrum Kruidtuin

Finance Tower

Kruidtuinlaan 50 bus 151

1000 BRUSSEL

Tel Contact Center: 0800/987.99

Fax: 02/509.81.85

[Handin@minsoc.fed.be](mailto:Handin@minsoc.fed.be)

[www.handicap.fgov.be](http://www.handicap.fgov.be)

[www.handiweb.be](http://www.handiweb.be)

[Terug inhoud](#)

## De kinderbijslag voor kinderen van personen met een handicap

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

De maatregel bestaat uit de toekenning van kinderbijslag met een toeslag aan kinderen van personen met een handicap die geen winstgevende beroepsbezigheid uitoefenen:

- op voorwaarde dat de kinderen deel uitmaken van het gezin van de persoon met een handicap,
- en in geval van plaatsing van de kinderen in een instelling op voorwaarde dat de kinderen onmiddellijk voor de plaatsing deel uitmaakten van het gezin van de persoon met een handicap.

### **Wie is de doelgroep?**

Personen die geen recht openen op kinderbijslag in de regeling van de werknemers of de zelfstandigen en die hetzij genieten van:

- de inkomensvervangende tegemoetkoming,
- de integratietegemoetkoming met een verlies aan zelfredzaamheid van ten minste 9 punten,
- de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden,
- de tegemoetkoming aan gehandicapten op grond van een blijvende arbeidsongeschiktheid van ten minste 65%.

### **Wie kent de maatregel toe?**

De Rijksdienst voor Kinderbijslag voor werknemers kent de maatregel toe.

### **Welke rol vervult de Directie-generaal Personen met een handicap?**

De Directie-generaal Personen met een handicap levert het attest dat de betrokkene de vereiste tegemoetkoming aan personen met een handicap geniet.

Wat de tegemoetkoming aan gehandicapten wegens blijvende arbeidsongeschiktheid betreft, wordt het attest soms ook afgeleverd door de Rijksdienst voor Pensioenen (R.V.P.).

### Meer informatie?

#### **Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers (RKW)**

Trierstraat, 70

1000 - BRUSSEL

GROEN NUMMER: 0800/94.434

Tel.: 02/237.21.11

Fax: 02/237.24.70

[bxl.fam@rkw-onafits.fgov.be](mailto:bxl.fam@rkw-onafits.fgov.be)

[www.rkw.be](http://www.rkw.be)

[Terug inhoud](#)

## De kinderbijslag voor niet meer leerplichtige kinderen met een aandoening of een handicap

### Waaruit bestaat de maatregel?

Uit het toekennen van de gewone kinderbijslag aan niet meer leerplichtige kinderen met een handicap of een aandoening.

Naast deze kinderbijslag hebben ze eventueel ook recht op:

- een sociale toeslag naar gelang de situatie van het gezin,
- de verhoogde wezenbijslag.

### Wie is de doelgroep?

Kinderen met een handicap of een aandoening:

- vanaf 1 september van het kalenderjaar waarin ze 18 jaar worden,
- tot en met de maand waarin ze 21 jaar worden (tot dan kunnen ze eventueel ook recht hebben op de bijkomende kinderbijslag).

Vanaf de leeftijd van 21 jaar (ongeacht of er sprake is van een handicap of aandoening) tot de leeftijd van 25 jaar kunnen kinderen de gewone kinderbijslag ontvangen als ze:

- verbonden zijn door een leerovereenkomst,
- onderwijs volgen,
- stage lopen,
- een eindverhandeling voorbereiden
- of ingeschreven zijn als jonge werkzoekende.

### Wie kent de maatregel toe?

Het fonds dat instaat voor de uitbetaling van de kinderbijslag.

### Welke rol vervult de Directie-generaal Personen met een handicap?

De Directie-generaal Personen met een handicap levert het bewijs van de handicap of de aandoening voor niet meer leerplichtige kinderen tot en met de maand waarin ze 21 jaar worden.

Vanaf de leeftijd van 21 jaar tot de leeftijd van 25 jaar moet de Directie-generaal geen bewijs meer leveren omdat het kinderbijslagfonds geen attest van handicap of aandoening nodig heeft voor het toekennen van de gewone kinderbijslag.

Vanaf de leeftijd van 21 jaar zijn de voorwaarden voor het verkrijgen van de gewone kinderbijslag dus identiek zowel voor kinderen met als voor kinderen zonder een handicap.

## Meer informatie?

U kunt algemene informatie krijgen bij:

- **de Rijksdienst voor Kinderbijslag Werknemers (RKW)**

Trierstraat, 70

1000 - Brussel

Groen nummer: 0800/94 434

02/237 21 11

Fax: 02/237 24 70

[bxl.fam@rkw-onafsts.fgov.be](mailto:bxl.fam@rkw-onafsts.fgov.be)

[www.rkw.be](http://www.rkw.be)

- **het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ)**

Jan Jacobsplein, 6

1000 - Brussel

02/546 42 11

Fax: 02/511 21 53

[info@rsvz-inasti.fgov.be](mailto:info@rsvz-inasti.fgov.be)

[www.rsvz-inasti.fgov.be](http://www.rsvz-inasti.fgov.be)

- uw **kinderbijslagfonds**

U kunt informatie over de evaluatie van de handicap krijgen bij de

### **FOD Sociale Zekerheid**

Directie-generaal Personen met een handicap

Administratief Centrum Kruidtuin

Finance Tower

Kruidtuinlaan 50 bus 151

1000 Brussel

Contact Center: 0800/987 99

Fax: 02/509 81 85

[handin@minsoc.fed.be](mailto:handin@minsoc.fed.be)

[www.handiweb.be](http://www.handiweb.be)

[Terug inhoud](#)

## **MOBILITEIT**

### **Rolstoelen, scooters en orthopedische driewielers**

#### **Waaruit bestaat de maatregel?**

De maatregel bestaat uit een tussenkomst in de kosten van mobiliteitshulpmiddelen zoals een rolstoel, een scooter, een orthopedische driewieler,...

#### **Wie is de doelgroep?**

Personen die nood hebben aan mobiliteitshulpmiddelen.

#### **Wie kent de maatregel toe?**

Het ziekenfonds is het eerste aanspreekpunt voor tussenkomsten in de kosten van mobiliteitshulpmiddelen.

Regionale diensten (het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH), het Agence wallonne pour l'intégration des personnes handicapées, de Dienststelle für Personen mit Behinderung, le Service Phare) kunnen een tegemoetkoming verlenen wanneer het ziekenfonds niet tussenkomt.

#### **Meer informatie?**

##### **Federale overheid**

Uw ziekenfonds

Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV)

Tervurenlaan 211

1150 Brussel

[communication@riziv.fgov.be](mailto:communication@riziv.fgov.be)

[www.riziv.be](http://www.riziv.be)

##### **In Vlaanderen**

Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

[www.vaph.be](http://www.vaph.be)

PROVINCIALE AFDELING ANTWERPEN

Potvlietlaan 5

2600 BERCHEM

Tel.: 03/270.34.40 (enkel in de voormiddag)

Fax: 03/270.34.41

[Antwerpen@vaph.be](mailto:Antwerpen@vaph.be)

PROVINCIALE AFDELING LIMBURG

Ilgatlaan 7

3500 HASSELT

Tel.: 011/27.43.54 (enkel in de voormiddag)

Fax: 011/28.51.09

[Hasselt@vaph.be](mailto:Hasselt@vaph.be)

PROVINCIALE AFDELING OOST-VLAANDEREN

Kortrijksesteenweg 788

9000 GENT

Tel.: 09/269.23.11 (enkel in de voormiddag)

Fax: 09/269.23.39

[Gent@vaph.be](mailto:Gent@vaph.be)

PROVINCIALE AFDELING WEST-VLAANDEREN

Magdalenastraat 20

8200 BRUGGE

Tel.: 050/40 67 11 (enkel in de voormiddag)

Fax: 050/39.36.80

[Brugge@vaph.be](mailto:Brugge@vaph.be)

PROVINCIALE AFDELING VLAAMS-BRABANT

Diestsestraat 6/57

3000 LEUVEN

Tel.: 016/31.12.11 (enkel in de voormiddag)

Fax: 016/31.12.29

[Leuven@vaph.be](mailto:Leuven@vaph.be)

**HOOFDBESTUUR**

Sterrenkundelaan 30

1210 BRUSSEL

Tel.: 02/225.84.11

Fax: 02/225.84.05

[informatie@vaph.be](mailto:informatie@vaph.be)



## **In de Duitstalige Gemeenschap**

Dienststelle für Personen mit Behinderung  
Start-Service

Vennbahnstraße 4/4  
4780 St Vith

Tel.: 080/22.91.11

Fax: 080/22.90.98

[start-service@dpb.be](mailto:start-service@dpb.be)

[www.dpb.be](http://www.dpb.be)

## **In Wallonië**

Informeer u bij het regionaal kantoor van het Agence Wallonne pour  
l'Intégration des Personnes Handicapées.

[www.awiph.be](http://www.awiph.be)

Bureau de Charleroi  
Rue de la Rivelaine, 11  
6061 Charleroi

Tél. : 071/20.49.50

Fax : 071/20.49.53

[brcharleroi@awiph.be](mailto:brcharleroi@awiph.be)

Bureau de Dinant  
Rue Léopold, 3 - 1er étage  
5500 Dinant

Tél. : 082/21.33.11

Fax : 082/21.33.15

[brdinant@awiph.be](mailto:brdinant@awiph.be)

Bureau de Libramont  
Rue du Village, 5  
6800 Libramont

Tél. : 061/23.03.60

Fax : 061/23.03.76

[brlibramont@awiph.be](mailto:brlibramont@awiph.be)

Bureau de Liège  
Rue du Vertbois, 23-25  
4000 Liège

Tél. : 04/221.69.11

Fax : 04/221.69.90

[brliège@awiph.be](mailto:brliège@awiph.be)

Bureau de Mons  
Boulevard Gendebien, 3  
7000 Mons  
Tél. : 065/32.86.11  
Fax : 065/35.27.34  
[brmons@awiph.be](mailto:brmons@awiph.be)

Bureau de Namur  
Place Joséphine Charlotte, 8  
5100 Jambes  
Tél. : 081/33.19.11  
Fax : 081/30.88.20  
[brnamur@awiph.be](mailto:brnamur@awiph.be)

Bureau d'Ottignies  
Espace Cœur de Ville 1 – 3è étage  
1340 OTTIGNIES  
Tél. : 010/23.05.60  
Fax : 010/23.05.80  
[brwavre@awiph.be](mailto:brwavre@awiph.be)

of bij de raadgevers van het **Gratis groen nummer:**  
Tel.: 0800/160.61  
Fax: 0800/160.62  
[nvert@awiph.be](mailto:nvert@awiph.be)

### **In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest**

Le Service Phare (Personne Handicapée Autonomie Recherchée)  
Paleizenstraat 42  
1030 Brussel  
Tel: 02/800.82.83 (van maandag tot vrijdag van 9.00 tot 12.00 uur en  
van 14.00 tot 16.00 uur)  
[info@phare.irisnet.be](mailto:info@phare.irisnet.be)  
[www.phare-irisnet.be](http://www.phare-irisnet.be)

[Terug inhoud](#)

## Aanpassing van de auto en andere hulpmiddelen

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

De maatregel bestaat uit een tussenkomst voor bepaalde kosten die een persoon moet dragen om zich te kunnen verplaatsen, andere dan de kost voor een rolstoel. Het kan bijvoorbeeld gaan om kosten voor de aanpassing van een autovoertuig.

### **Wie is de doelgroep?**

De persoon met een handicap die bepaalde kosten moet dragen om zich te kunnen verplaatsen.

### **Wie kent de maatregel toe?**

In Vlaanderen: Het Vlaams Agentschap voor personen met een Handicap.

In Wallonië: l'Agence wallonne pour l'intégration des personnes handicapées

In Brussel: Le service bruxellois francophone pour personnes handicapées

In de Duitstalige Gemeenschap: l'Office de la Communauté germanophone pour personnes handicapées

## Meer informatie?

### **In Vlaanderen**

Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

PROVINCIALE AFDELING ANTWERPEN

Potvlietlaan 5

2600 BERCHEM

Tel.: 03/270.34.40

Fax: 03/270.34.41

[Antwerpen@vaph.be](mailto:Antwerpen@vaph.be)

PROVINCIALE AFDELING VLAAMS-BRABANT

Brouwersstraat 3

3000 LEUVEN

Tel.: 016/31.12.11

Fax: 016/31.12.29

[Leuven@vaph.be](mailto:Leuven@vaph.be)

PROVINCIALE AFDELING LIMBURG

Ilgatlaan 7

3500 HASSELT

Tel.: 011/27.43.54

Fax: 011/28.51.09

[Hasselt@vaph.be](mailto:Hasselt@vaph.be)

PROVINCIALE AFDELING OOST-VLAANDEREN

Kortrijksesteenweg 788

9000 GENT

Tel.: 09/269.23.11

Fax: 09/269.23.39

[Gent@vaph.be](mailto:Gent@vaph.be)

PROVINCIALE AFDELING WEST-VLAANDEREN

Residentie "Iris"

Magdalenastraat 20

8200 BRUGGE

Tel.: 050/40.67.11

Fax: 050/39.36.80

[Brugge@vaph.be](mailto:Brugge@vaph.be)

Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

Hoofdbestuur

Sterrenkundelaan 30

1210 BRUSSEL

Tel.: 02/225.84.11

Fax: 02/225.84.05

[informatie@vaph.be](mailto:informatie@vaph.be)

**In Wallonië**

Informeer u bij het regionaal kantoor van « l'Agence Wallonne pour l'Intégration des Personnes Handicapées ».

PROVINCE DE HAINAUT

Arrondissements de Tournai, Mons, Ath, Soignies et Mouscron

Boulevard Gendebien, 3

7000 Mons

Tel.: 065/32.86.11

Fax: 065/35.27.34

[brmons@awiph.be](mailto:brmons@awiph.be)

PROVINCE DE HAINAUT  
Arrondissements de Charleroi et Thuin  
Rue de la Rivelaine, 11  
6061 Charleroi  
Tel.: 071/20.49.50  
Fax: 071/20.49.53  
[brcharleroi@awiph.be](mailto:brcharleroi@awiph.be)

PROVINCE DE NAMUR  
Arrondissement de Namur  
Place Joséphine Charlotte, 8  
5100 Jambes  
Tel.: 081/33.19.11  
Fax: 081/30.88.20  
[brnamur@awiph.be](mailto:brnamur@awiph.be)

PROVINCE DE NAMUR  
Arrondissements de Dinant et Philippeville  
Rue Léopold, 3 - 1er étage  
5500 Dinant  
Tel.: 082/21.33.11  
Fax: 082/21.33.15  
[brdinant@awiph.be](mailto:brdinant@awiph.be)

PROVINCE DE LIEGE  
Arrondissements de Huy, Liège, Verviers et Waremme  
Rue du Vertbois, 23-25  
4000 Liège  
Tel.: 04/221.69.11  
Fax: 04/221.69.90  
[brliège@awiph.be](mailto:brliège@awiph.be)

PROVINCE DU BRABANT WALLON  
Arrondissements de Nivelles et Wavre  
Chaussée des Collines, 54 - 1er étage -  
1300 Wavre  
Tel.: 010/23.05.60  
Fax: 010/23.05.80  
[brwavre@awiph.be](mailto:brwavre@awiph.be)

PROVINCE DE LUXEMBOURG,  
Arrondissements de Arlon, Bastogne, Marche-en-Famenne, Neufchâteau et  
Virton  
Rue du Village, 5  
6800 Libramont  
Tel.: 061/23.03.60

Fax: 061/23.03.76  
[brlibramont@awiph.be](mailto:brlibramont@awiph.be)

of bij de raadgevers van het **Gratis groen nummer:**

Tel.: 0800/160.61  
Fax: 0800/160.62  
[nvert@awiph.be](mailto:nvert@awiph.be)

### **In Brussel**

La Commission Communautaire française  
Le Service bruxellois francophone des personnes handicapées  
Rue des Palais 42  
1030 Bruxelles  
Tel : 02/800.82.03  
Fax : 02/800.81.20  
[www.cocof.irisnet.be](http://www.cocof.irisnet.be)

### **In de Duitstalige Gemeenschap**

Dienststelle der Deutschsprachigen Gemeinschaft für Personen mit  
Behinderung  
Start-Service  
Vennbahnstraße 4/4  
4780 St Vith  
Tel.: 080/22.91.11  
Fax: 080/22.90.98  
[start-service@dpb.be](mailto:start-service@dpb.be)  
[www.dpb.be](http://www.dpb.be)

[Terug inhoud](#)

## Belastingvoordelen voor de auto van een persoon met een handicap

### Waaruit bestaat de maatregel?

De maatregel bestaat uit:

- de toepassing van een verminderd BTW-tarief van 6% bij aankoop van een auto en teruggave van het alsnog betaalde BTW-bedrag;
- de toepassing van een verminderd BTW-tarief van 6% voor de aankoop van onderdelen, toebehoren en uitrustingsstukken, onderhouds- en herstellingswerken
- vrijstelling van de belasting op de inverkeerstelling
- vrijstelling van de verkeersbelasting

### Wie is de doelgroep?

Personen:

- die volledig blind zijn;
- die volledig verlamd zijn aan de bovenste ledematen;
- wier bovenste ledematen zijn geamputeerd (met inbegrip van de personen wier beide handen zijn geamputeerd vanaf de pols);
- die lijden aan een blijvende invaliditeit die rechtstreeks toe te schrijven is aan de onderste ledematen en ten minste 50% bedraagt;
- die oorlogsinvalide zijn en die een invaliditeitspensioen genieten overeenkomstig een zeker percentage.

### Wie kent de maatregel toe?

De federale overheidsdienst Financiën kent de maatregel toe.

### Welke rol vervult de Directie-generaal Personen met een handicap?

De Directie-generaal Personen met een handicap attesteert de handicap voor de personen die geen oorlogsinvalide zijn.

## Meer informatie?

### **FOD Financiën**

- Administratie van de Ondernemings- en Inkomensfiscaliteit

North Galaxy

Koning Albert II-laan 33 bus 25

1030 Brussel

Tel: 02/572.57.57 en 02/576.27.17 (BTW)

Fax: 02/579.56.17 (BTW)

info.tax@minfin.fed.be

www.minfin.fgov.be

- Administratie der Invordering

North Galaxy

Koning Albert II-laan 33 bus 40

1030 Brussel

Tel: 02/572.57.57

Fax: 02/579.51.49

info.recinv@minfin.fed.be

www.minfin.fgov.be

[Terug inhoud](#)



## De parkeerkaart voor personen met een handicap

### Waaruit bestaat de maatregel?

De maatregel bestaat uit de toekenning van een parkeerkaart voor personen met een handicap, die overeenkomstig de gemeentelijke reglementen, bepaalde faciliteiten biedt voor het parkeren.

### Wie is de doelgroep?

Personen die ofwel:

- een blijvende invaliditeit hebben van ten minste 80%;
- volledig het gebruik van de bovenste ledematen hebben verloren;
- lijden aan een blijvende invaliditeit die rechtstreeks toe te schrijven is aan de onderste ledematen en ten minste 50% bedraagt;
- een vermindering van de graad van zelfredzaamheid hebben van ten minste 12 punten;
- een vermindering van de verplaatsingsmogelijkheden hebben met ten minste 2 punten;
- voor 50% oorlogsinvaliden zijn.

### Wie kent de maatregel toe?

De Directie-generaal Personen met een handicap van de federale overheidsdienst Sociale Zekerheid kent de maatregel toe.

### Welke rol vervult de Directie-generaal Personen met een handicap?

De Directie-generaal Personen met een handicap staat in voor:

- het uitreiken van de parkeerkaart voor personen met een handicap;
- de erkenning van het verlies van de bovenste ledematen, de blijvende invaliditeit aan de onderste ledematen, de vermindering van de zelfredzaamheid met ten minste 12 punten en de vermindering van de verplaatsingsmogelijkheden met ten minste 2 punten, wanneer betrokkene nog niet over een geldig attest beschikt.

## Meer informatie?

### **Directie-generaal Personen met een handicap**

Administratief Centrum Kruidtuin

Finance Tower

Kruidtuinlaan 50 bus 150

1000 BRUSSEL

Tel Contact Center: 0800/987.99

Fax: 02/509.81.85

[HandiN@minsoc.fed.be](mailto:HandiN@minsoc.fed.be)

[www.handicap.fgov.be](http://www.handicap.fgov.be)

Ter informatie: u kan een meer gedetailleerde brochure aanvragen op het hierboven vermelde adres.

[Terug inhoud](#)

## De veiligheidsgordel

### Waaruit bestaat de maatregel?

Vrijstelling om de veiligheidsgordel te dragen.

### Wie is de doelgroep?

Personen kunnen op grond van gewichtige medische tegenindicaties door de FOD Mobiliteit en Vervoer vrijgesteld worden van de draagplicht van de gordel. De FOD Mobiliteit levert daarvoor een attest af.

Andere personen genieten automatisch van de vrijstelling van de draagplicht. Ze hebben geen attest nodig. Het gaat om:

- bestuurders van taxi's bij het vervoeren van een klant,
- bestuurders en passagiers van een prioritair voertuig wanneer de opdracht dit rechtvaardigt,
- bestuurders die achteruit rijden,
- beambten van de post bij het bedelen van de post tijdens hun ronde.

### Wie kent de maatregel toe?

De federale overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer kent de maatregel toe.

## Meer informatie?

### **Federale overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer**

Directie Verkeersveiligheid

City Atrium

Vooruitgangstraat 56

1210 Brussel

[www.mobiliteit.fgov.be](http://www.mobiliteit.fgov.be)

Ministerieel besluit van 22 augustus 2006 (BS 25/08/2006)

[Terug inhoud](#)

## Rijbewijs

### Waaruit bestaat de maatregel?

De maatregel bestaat uit:

- evalueren van de rijgeschiktheid van personen met een functiestoornis
- ondersteuning van de rijvaardigheid van personen met een functiestoornis
- adviesverlening met betrekking tot de speciale uitrusting die in een auto van een persoon met een functiestoornis moet worden aangebracht
- adviesverlening met betrekking tot de voorwaarden waaraan een persoon met een functiestoornis moet voldoen om veilig aan het gemotoriseerd verkeer te kunnen deelnemen
- ter beschikking stelling van een aangepaste auto aan de erkende autorischool.

### Wie zijn de gerechtigden?

De (kandidaat-)bestuurders met een functiestoornis.

### Wie kent de maatregel toe?

Het Cara, een afdeling van het Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid, kent de maatregel toe.

## Meer informatie?

### **Cara**

Afdeling van het Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid

Haachtsesteenweg 1405

1130 Brussel

Tel.: 02/244.15.52

Fax: 02/244.15.92

[cara@bivv.be](mailto:cara@bivv.be)

[www.belgium.be](http://www.belgium.be)

[Terug inhoud](#)

## Nationale verminderingkaart op het openbaar vervoer voor personen met een visuele handicap

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

De maatregel bestaat uit kosteloos vervoer voor de titularis van de kaart en, in voorkomend geval, voor zijn assistentiehond die aan de leiband wordt gehouden, op de trein, de bus, de tram of de metro.

### **Wie is de doelgroep?**

De blinden of slechtzienden, aangetast door een permanente invaliditeit van ten minste 90% ten gevolge van een aantasting van het gezichtsvermogen.

### **Wie kent de maatregel toe?**

De Directie-generaal Personen met een handicap van de federale overheidsdienst Sociale Zekerheid kent de maatregel toe.

### **Welke rol vervult de Directie-generaal Personen met een handicap?**

De Directie-generaal Personen met een handicap staat in voor de aflevering van de verminderingkaart.

### Meer informatie?

#### **Directie-generaal Personen met een handicap**

Administratief Centrum Kruidtuin

Finance Tower

Kruidtuinlaan 50 bus 150

1000 BRUSSEL

Tel Contact Center: 0800/987.99

Fax: 02/509.81.85

[HandiN@minsoc.fed.be](mailto:HandiN@minsoc.fed.be)

[www.handicap.fgov.be](http://www.handicap.fgov.be)

Ter informatie: u kan een meer gedetailleerde brochure aanvragen op het hierboven vermelde adres.

[Terug inhoud](#)

## Vermindering openbaar vervoer voor gerechtigden op een verhoogde tegemoetkoming geneeskundige zorgen (weduwen, invaliden, gepensioneerden of wezen of omnio gerechtigden).

### Waaruit bestaat de maatregel?

Bij de NMBS betreft het een kortingskaart die recht geeft op een vermindering van 50 % op Standaardbiljetten in 2<sup>de</sup> klas bij de NMBS.

Bij De Lijn bestaat de maatregel uit een goedkoper jaarabonnement.

Bij de MIVB bestaat de maatregel uit een goedkoper maand- of jaarabonnement (OMNIO-abonnement)

Bij de TEC bestaat de maatregel uit het toekennen van een voordeeltarief (Kaart Inter %).

### Wie zijn de gerechtigden?

NMBS: De kortingskaart kan bekomen worden door de personen die een attest van het ziekenfonds kunnen voorleggen dat bewijst dat ze recht hebben op het statuut "Verhoogde tegemoetkoming".

De Lijn: Het goedkoper jaarabonnement kan aangekocht worden door houders van de kortingskaart uitgereikt door de NMBS of op voorlegging van een attest van het ziekenfonds dat bewijst dat de aanvrager recht heeft op het statuut "Verhoogde tegemoetkoming".

MIVB: het goedkoper abonnement kan aangekocht worden op voorlegging in de BOOTIK van een attest van het ziekenfonds dat bewijst dat de aanvrager recht heeft op het statuut "Verhoogde tegemoetkoming".

TEC: De Kaart Inter % kan aangekocht worden door houders van de kortingskaart uitgereikt door de NMBS.

### Wie kent de maatregel toe?

NMBS, De Lijn, MIVB en TEC kennen de maatregel toe.

De kortingskaart wordt aangevraagd in om het even welk NMBS-station aan de hand van een speciaal [aanvraagformulier](#). Bij de aanvraag moet een attest van het ziekenfonds gevoegd worden.

## Meer informatie?

### **NMBS**

Hallepoortlaan 40  
1060 Brussel  
Tel.: 02/525.28.28  
[www.nmbs.be](http://www.nmbs.be)

### **De Lijn**

[www.delijn.be](http://www.delijn.be)

De Lijn ANTWERPEN  
Grotehondstraat 58  
2018 ANTWERPEN  
Tel.: 03/218.15.61  
Info dienstregelingen, reiswegen 070/220.200  
Fax: 03/218.15.00  
[Abonnementen.ant@delijn.be](mailto:Abonnementen.ant@delijn.be)

De Lijn LIMBURG  
Grote Breemstraat 4  
3500 HASSELT  
Tel.: 011/85.03.04  
Info dienstregelingen, reiswegen 070/220.200  
Fax: 011/25.32.92  
[Abonnementen.limburg@delijn.be](mailto:Abonnementen.limburg@delijn.be)

De Lijn OOST-VLAANDEREN  
Brusselsesteenweg 361  
9050 GENTBRUGGE  
Tel.: 09/211.92.53  
Info dienstregelingen, reiswegen 070/220.200  
Fax: 09 211.92.50  
[Abonnementen.ovl@delijn.be](mailto:Abonnementen.ovl@delijn.be)

De Lijn VLAAMS-BRABANT  
Martelarenplein 19  
3000 LEUVEN  
Tel.: 016/31.37.20  
Info dienstregelingen, reiswegen 070/220.200  
Fax: 016/31.37.25  
[Abonnementen.vlbrab@delijn.be](mailto:Abonnementen.vlbrab@delijn.be)

De Lijn WEST-VLAANDEREN  
Nieuwpoortsesteenweg 110  
8400 OOSTENDE  
Tel.: 059/56.52.31  
Info dienstregelingen, reizen 070/220.200  
Fax: 059/56.52.12  
[Abonnementen.wvl@delijn.be](mailto:Abonnementen.wvl@delijn.be)

### **MIVB - Hoofdzetel**

Koningsstraat 76  
1000 Brussel  
Contact centre: 070 23 2000 (0,30 EUR/minuut)  
Van maandag tot vrijdag: van 8.00 tot 19.00 uur (tijdens vakantie tot 18.00 uur)  
Zaterdag: van 8.00 tot 17.00 uur.  
[www.mivb.be](http://www.mivb.be)

### **TEC**

Société régionale wallonne du transports – TEC  
Avenue Gouverneur Bovesse 96  
5100 Jambes  
[www.infotec.be](http://www.infotec.be)

TEC Brabant Wallon  
Place Henri Berger 6  
1300 Wavre  
Infotec: 010/23.53.53

TEC Charleroi  
Place des Tramways 9  
6000 Charleroi  
Infotec: 071/23.41.15  
[contact@tec-wl.be](mailto:contact@tec-wl.be)

TEC Hainaut  
Place Léopold 9A  
7000 Mons  
Infotec: 065/38.88.15  
[info.hainaut@tec-wl.be](mailto:info.hainaut@tec-wl.be)

TEC Liège-Verviers  
Rue du Bassin 119  
4030 Liège  
Infotec: 04/361.94.44  
[info.liege-verviers@tec-wl.be](mailto:info.liege-verviers@tec-wl.be)



TEC Namur-Luxembourg  
Avenue de Stassart 12  
5000 Namur  
Infotec: 081/25.35.55  
[Isabelle.vieslet@tec-wl.be](mailto:Isabelle.vieslet@tec-wl.be)

[Terug inhoud](#)

## Kaart kosteloze begeleider openbaar vervoer

### Waaruit bestaat de maatregel?

De kaart kosteloze begeleider biedt aan de houder de mogelijkheid om samen te reizen met een ander persoon met slechts één enkel vervoerbewijs. De begeleider reist dus gratis, in dezelfde klas en op hetzelfde traject. De begeleider is ofwel een persoon, ofwel een hond aan de leiband.

De kaart is geldig op het volledige NMBS-net, op de lijnen van de regionale vervoermaatschappijen De Lijn en TEC en op de Minibus van de MIVB.

### Wie is de doelgroep?

Personen die niet alleen kunnen reizen en die voldoen aan één van volgende voorwaarden:

- een vermindering van zelfredzaamheid met ten minste 12 punten;
- een integratietegemoetkoming van categorie 3 of hoger;
- een blijvende invaliditeit of een arbeidsongeschiktheid van minstens 80%;
- een blijvende invaliditeit die rechtstreeks toe te schrijven is aan de onderste ledematen en die ten minste 50 % bedraagt;
- een volledige verlamming of amputatie van de bovenste ledematen.

### Wie kent de maatregel toe?

De kaart wordt aangevraagd met een speciaal [aanvraagformulier](#).

De aanvraag kan ingediend worden in om het even welk NMBS-station of op het volgende adres:

#### **NMBS – Mobility**

Bureau B-MO 051 sectie 13/5  
Hallepoortlaan 40  
1060 Brussel

Bij de aanvraag voeg je een attest dat bewijst dat je aan de voorwaarden voldoet.

### Welke rol vervult de Directie-generaal Personen met een handicap?

De Directie-generaal Personen met een handicap:

- spreekt zich in het kader van de tegemoetkomingen aan personen met een handicap uit over de vermindering van zelfredzaamheid met ten minste 12 punten;
- beslist over de toekenning aan een persoon van een integratietegemoetkoming van categorie 3 of hoger;
- attesteert de volledige verlamming of amputatie van de bovenste ledematen;

- attesteert een blijvende invaliditeit die toe te schrijven is aan de onderste ledematen en die minstens 50% bedraagt.

### Meer informatie?

#### **NMBS – Mobility**

Bureau B-MO 051 sectie 13/5  
Hallepoortlaan 40  
1060 Brussel  
Tel.: 02/525.28.28  
[www.nmbs.be](http://www.nmbs.be)

#### MIVB

Gulden Vlieslaan, 15  
1050 Brussel  
Tel.: 02/515.23.65  
Fax: 02/515.23.63  
[www.stib.be](http://www.stib.be)

#### DE LIJN

[www.delijn.be](http://www.delijn.be)

#### DE LIJN WEST-VLAANDEREN

Nieuwpoortsesteenweg 110  
8400 OOSTENDE  
Tel.: 059/56.52.11  
Info dienstregelingen, reiswegen 070/220.200  
Fax: 059/56.52.12  
[wvl@delijn.be](mailto:wvl@delijn.be)

#### DE LIJN OOST-VLAANDEREN

Brusselsesteenweg 361  
9050 GENTBRUGGE  
Tel.: 09/210.93.11  
Info dienstregelingen, reiswegen 070/220.200  
Fax: 09/210.93.16  
[ovl@delijn.be](mailto:ovl@delijn.be)

#### DE LIJN VLAAMS-BRABANT

Martelarenplein 19

3000 LEUVEN

Info dienstregelingen, reiswegen 070/220.200

Fax: 016/31.37.12

Info abonnementen 016-31.37.20 Fax: 016/31.37.25

[vlbrab@delijn.be](mailto:vlbrab@delijn.be)

#### DE LIJN ANTWERPEN

Grotehondstraat 58

2018 ANTWERPEN

Tel.: 03/218.14.11

Info dienstregelingen, reiswegen 070/220.200

Fax: 03/218.15.00

[antwerp@delijn.be](mailto:antwerp@delijn.be)

#### DE LIJN LIMBURG

Grote Breemstraat 4

3500 HASSELT

Tel.: 011/85.02.11

Info dienstregelingen, reiswegen 070/220.200

Fax: 011/25.32.92

[limburg@delijn.be](mailto:limburg@delijn.be)

#### TEC

Société régionale wallonne des transports – TEC

Avenue Gouverneur Bovesse 96

5100 Jambes

Tel.: 081/32.27.11

Fax: 081/32.27.10

TEC Namur-Luxembourg

Avenue de Stassart 12

5000 Namur

Info-TEC : 081/25.35.55

[www.infotec.be](http://www.infotec.be)

pages TEC Namur-Luxembourg

TEC Liège-Verviers

Rue du Bassin 119

4030 Liège

Info-TEC : 04/361.94.44

Tel.: 04/361.91.11

Fax: 04/367.12.00

[www.infotec.be](http://www.infotec.be)

pages Liège-Verviers

TEC Brabant Wallon  
Place Henri Berger 6  
1300 Wavre  
Info-TEC : 010/23.53.53  
Tel.: 010/23.53.11  
Fax: 010/23.53.10  
[www.infotec.be](http://www.infotec.be)  
pages TEC Brabant Wallon

TEC Charleroi  
Place des Tramways 9 bte 1  
6000 Charleroi  
Info-TEC : 071/23.41.15  
Tel.: 071/23.41.11  
Fax: 071/23.42.09  
[www.infotec.be](http://www.infotec.be)  
pages TEC Charleroi

TEC Hainaut  
Place Léopold 9a  
7000 Mons  
Info-TEC : 065/38.88.15  
Tel.: 065/38.88.11  
Fax: 065/38.88.10  
[www.infotec.be](http://www.infotec.be)  
pages TEC Hainaut

[Terug inhoud](#)

## [Voorrangkaart voor het innemen van een zitplaats op de trein](#)

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

De maatregel bestaat uit een kaart die prioritair recht geeft op een zitplaats. Ze wordt verkregen tegen afgifte van een doktersattest.

### **Wie is de doelgroep?**

Elke persoon die om medische redenen het moeilijk heeft om recht te blijven staan.

### **Wie kent de maatregel toe?**

De kaart wordt aangevraagd met een speciaal [aanvraagformulier](#).

De aanvraag kan ingediend worden in om het even welk NMBS-station of op het volgende adres:

#### **NMBS – Mobility**

Bureau B-MO 051 sectie 13/5  
Hallepoortlaan 40  
1060 Brussel

Bij de aanvraag voeg je een attest dat bewijst dat je aan de voorwaarden voldoet.

### [Meer informatie ?](#)

#### **NMBS**

Bureau B-MO 051 sectie 13/5  
Hallepoortlaan 40  
1060 Brussel  
Tel.: 02/525.28.28  
[www.nmbs.be](http://www.nmbs.be)

[Terug inhoud](#)

## Gratis abonnement De Lijn

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

De maatregel bestaat uit een gratis abonnement (Buzzy Pazz of Omnipas) De Lijn.

### **Wie is de doelgroep?**

Personen hebben recht op een gratis Buzzy-Pazz of Omnipas als ze:

- ingeschreven zijn bij het Vlaams Agentschap voor Personen (VAPH) met een handicap, of
- een tegemoetkoming ontvangen van de Directie-generaal Personen met een handicap van Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid en in Vlaanderen wonen, of
- door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding gerechtigd zijn op bijzondere tewerkstellingsondersteunende maatregelen (BTOM).

### **Wie kent de maatregel toe?**

De Lijn kent de maatregel toe.

Aan deze personen wordt automatisch een abonnement uitgereikt door De Lijn. De verzending gebeurt op basis van persoon- en adresgegevens die door de Kruispuntbank van Sociale Zekerheid aan De Lijn worden geleverd.

### **Meer informatie?**

DE LIJN

[www.delijn.be](http://www.delijn.be)

DE LIJN ANTWERPEN

Grotehondstraat 58

2018 ANTWERPEN

Tel.: 03/218.15.61

Info dienstregelingen, reiswegen 070/220.200

Fax: 03/218.15.00

[Abonnementen.ant@delijn.be](mailto:Abonnementen.ant@delijn.be)

DE LIJN LIMBURG  
Grote Breemstraat 4  
3500 HASSELT  
Tel.: 011/85.03.04  
Info dienstregelingen, reiswegen 070/220.200  
Fax: 011/25.32.92  
[Abonnementen.limburg@delijn.be](mailto:Abonnementen.limburg@delijn.be)

DE LIJN OOST-VLAANDEREN  
Brusselsesteenweg 361  
9050 GENTBRUGGE  
Tel.: 09/211.92.53  
Info dienstregelingen, reiswegen 070/220.200  
Fax: 09 211.92.50  
[Abonnementen.ovl@delijn.be](mailto:Abonnementen.ovl@delijn.be)

DE LIJN VLAAMS-BRABANT  
Martelarenplein 19  
3000 LEUVEN  
Tel.: 016/31.37.20  
Info dienstregelingen, reiswegen 070/220.200  
Fax: 016/31.37.25  
[Abonnementen.vlbrab@delijn.be](mailto:Abonnementen.vlbrab@delijn.be)

DE LIJN WEST-VLAANDEREN  
Nieuwpoortsesteenweg 110  
8400 OOSTENDE  
Tel.: 059/56.52.31  
Info dienstregelingen, reiswegen 070/220.200  
Fax: 059/56.52.12  
[Abonnementen.wvl@delijn.be](mailto:Abonnementen.wvl@delijn.be)

[Terug inhoud](#)



## De kaart begeleider De Lijn

### Waaruit bestaat de maatregel?

De maatregel bestaat uit een "Kaart voor begeleider" uitgereikt door De Lijn op naam van de persoon met een handicap. De kaart heeft een geldigheidsduur van 2 jaar.

Een persoon met een handicap die een "kaart voor begeleider" bezit, kan zich gratis laten begeleiden door een persoon bij zijn verplaatsingen met de bussen of trams van De Lijn.

De begeleider is vrij te kiezen en reist gratis op voorwaarde dat de begeleider en de persoon met een handicap samen reizen.

### Wie is de doelgroep?

De "Kaart voor begeleider" is strikt persoonlijk en wordt gratis uitgereikt aan de personen met een handicap die voldoen aan volgende voorwaarden:

- wonen in het Vlaamse gewest, het Brussels Hoofdstedelijk gewest of in de gemeenten Edingen, Komen, Moeskroen of Vloesberg en
- ofwel een visuele handicap hebben voor meer dan 75 %
- ofwel aan de bovenste ledematen gehandicapt zijn voor meer dan 75 %
- ofwel aan de onderste ledematen gehandicapt zijn voor meer dan 50 %
- ofwel een verstandelijke beperking hebben van ten minste 66 %
- ofwel een vermindering van zelfredzaamheid hebben van ten minste 12 punten (voor kinderen geboren na 1/1/1996 komt dit overeen met 6 punten in pijler 1)
- ofwel als oorlogsinvalide of oorlogsslachtoffer een kaart van 75 % vermindering met vermelding "begeleider toegelaten" kunnen voorleggen bij het indienen van de aanvraag

Sommige personen die aangetast zijn door polio of lijden aan een sensomotorische handicap komen ook in aanmerking. Hiervoor worden de ingediende dossiers afzonderlijk onderzocht.

### Wie kent de maatregel toe?

De kaart wordt uitgereikt door De Lijn op basis van een attest van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid waaruit blijkt dat aan bovenstaande voorwaarden is voldaan.

De kaart voor begeleider kan worden aangevraagd tot op de laatste dag van geldigheid van het attest.

Mensen met een verstandelijke beperking moeten bijkomend nog een attest van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap of een attest van de geneesheer-specialist aanleveren waarin duidelijk staat dat de persoon een verstandelijke beperking heeft.

### **Welke rol vervult de Directie-generaal Personen met een handicap?**

De Directie-generaal Personen met een handicap spreekt zich in het kader van de tegemoetkomingen aan personen met een handicap uit over een vermindering van de zelfredzaamheid met ten minste 12 punten. De Directie-generaal Personen met een handicap attesteert tevens een handicap van de onderste ledematen van meer dan 50%.

### **Meer informatie ?**

#### DE LIJN

[www.delijn.be](http://www.delijn.be)

#### DE LIJN ANTWERPEN

Grotehondstraat 58

2018 ANTWERPEN

Tel.: 03/218.15.61

Info dienstregelingen, reiswegen 070/220.200

Fax: 03/218.15.00

[Abonnementen.ant@delijn.be](mailto:Abonnementen.ant@delijn.be)

#### DE LIJN LIMBURG

Grote Breemstraat 4

3500 HASSELT

Tel.: 011/85.03.04

Info dienstregelingen, reiswegen 070/220.200

Fax: 011/25.32.92

[Abonnementen.limburg@delijn.be](mailto:Abonnementen.limburg@delijn.be)

#### DE LIJN OOST-VLAANDEREN

Brusselsesteenweg 361

9050 GENTBRUGGE

Tel.: 09/211.92.53

Info dienstregelingen, reiswegen 070/220.200

Fax: 09/211.92.50

[Abonnementen.ovl@delijn.be](mailto:Abonnementen.ovl@delijn.be)

DE LIJN VLAAMS-BRABANT

Martelarenplein 19

3000 LEUVEN

Tel.: 016/31.37.20

Info dienstregelingen, reizen 070/220.200

Fax: 016/31.37.25

[Abonnementen.vlbrab@delijn.be](mailto:Abonnementen.vlbrab@delijn.be)

DE LIJN WEST-VLAANDEREN

Nieuwpoortsesteenweg 110

8400 OOSTENDE

Tel.: 059/56.52.31

Info dienstregelingen, reizen 070/220.200

Fax: 059/56.52.12

[Abonnementen.wvl@delijn.be](mailto:Abonnementen.wvl@delijn.be)

[Terug inhoud](#)

## ONDERWIJS

### Buitengewoon of geïntegreerd onderwijs

#### **Waaruit bestaat de maatregel?**

De maatregel bestaat uit aangepast onderwijs.

#### **Wie is de doelgroep?**

Kinderen en adolescenten met een handicap die voor hun pedagogische noden niet zonder meer kunnen worden opgevangen in het gewoon onderwijs.

#### **Wie kent de maatregel toe?**

Een CLB (een PMS centrum in de Franse en Duitse Gemeenschap) of een gemachtigde instantie stelt een inschrijvingsverslag op. Dit inschrijvingsverslag geeft toegang tot deelname aan het buitengewoon en/ of het geïntegreerd onderwijs.

### Meer informatie?

#### Vlaanderen

Departement Onderwijs en Vorming  
Koning Albert II-laan 15  
1210 BRUSSEL

- Luc Van Beeumen (buitengewoon basisonderwijs)  
Instellingen en Leerlingen Basisonderwijs en Deeltijds Kunstonderwijs  
Tel.: 02/553.92.47  
[luc.vanbeeumen@ond.vlaanderen.be](mailto:luc.vanbeeumen@ond.vlaanderen.be)
- Els Exter (buitengewoon secundair onderwijs)  
Instellingen en Leerlingen Secundair onderwijs en Volwassenenonderwijs  
Tel.: 02/553.97.76  
[els.exter@ond.vlaanderen.be](mailto:els.exter@ond.vlaanderen.be)

- Kris Coremans (Centra voor Leerlingenbegeleiding)

Ondersteuningsbeleid

Tel.: 02/553.88.36

[Kris.coremans@ond.vlaanderen.be](mailto:Kris.coremans@ond.vlaanderen.be)

De adressen van de 75 CLB's vindt u op de website:

[www.ond.vlaanderen.be/clb/adressen/](http://www.ond.vlaanderen.be/clb/adressen/)

### **Franse Gemeenschap**

MINISTERE DE LA COMMUNAUTÉ FRANÇAISE

Administration générale de l'Enseignement et de la Recherche scientifique

Boulevard du Jardin Botanique 20-22

1000 BRÜSSEL

Tel : 02/690.81.00

[enseignement.be@cfwb.be](mailto:enseignement.be@cfwb.be)

[www.enseignement.be](http://www.enseignement.be)

De adressen van de PMS centra vindt u op bovenstaande website.

### **Duitstalige Gemeenschap**

Ministerium der Deutschsprachigen Gemeinschaft

Abteilung Unterricht und Ausbildung

Gospertstr. 1

4700 EUPEN

Ruth De Sy

Fachbereich Pädagogik

[ruth.desy@dgov.be](mailto:ruth.desy@dgov.be)

Dr. Verena Greten (Integrationsprojekte)

Abteilung Unterricht, Ausbildung und Beschäftigung

Tel : 087/59.64.78

[verena.greten@dgov.be](mailto:verena.greten@dgov.be)

De adressen van de PMS centra vindt u op de website [www.bildungserver.be](http://www.bildungserver.be)

[Terug inhoud](#)

## ONROERENDE GOEDEREN

### De onroerende voorheffing

#### Waaruit bestaat de maatregel?

De maatregel bestaat uit een vermindering van de onroerende voorheffing.

#### Wie is de doelgroep?

Huurders of eigenaars:

- die een handicap hebben
- of waarvan gezinsleden een handicap hebben.

#### Wie kent de maatregel toe?

Dat hangt af van de plaats waar de woning gelegen is.

##### **Vlaanderen**

De Vlaamse Belastingdienst kent de maatregel toe.

##### **Brussel-Hoofdstad**

De Federale Overheidsdienst Financiën kent de maatregel toe.

##### **Wallonië**

De Federale Overheidsdienst Financiën kent de maatregel toe.

### Meer informatie?

##### **Vlaanderen**

U kunt meer informatie krijgen:

- bij de **Vlaamse Belastingdienst**  
Bauwensplaats 13 bus 2  
9300 Aalst  
[onroerendevoorheffing@vlaanderen.be](mailto:onroerendevoorheffing@vlaanderen.be)  
[www.onroerendevoorheffing.be](http://www.onroerendevoorheffing.be)
- door te bellen naar de **Vlaamse belastinglijn** op het nummer **1700** (van maandag tot vrijdag, van 9.00 tot 19.00 uur).

## **Brussel-Hoofdstad en Wallonië**

U kunt meer informatie krijgen bij:

- de **FOD Financiën**  
Contact center  
Koning Albert II-laan 33  
1030 Brussel  
02/572 57 57 (van maandag tot vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur)
- **Uw lokaal belastingkantoor**  
U vindt alle contactgegevens van dit kantoor op het origineel van uw belastingaangifte.

[Terug inhoud](#)

## De registratierechten

### Waaruit bestaat de maatregel?

De maatregel bestaat uit een vermindering van registratierechten bij de aankoop van een huis.

#### **Vlaanderen en Wallonië**

De registratierechten worden verminderd als het kadastraal inkomen niet meer bedraagt dan 745,00 EUR.

Het bedrag van 745,00 EUR wordt verhoogd in functie van het aantal kinderen ten laste.

Een kind met een handicap van minstens 66% wordt beschouwd als 2 kinderen ten laste.

#### **Brussel-Hoofdstad**

De persoon die een huis koopt, heeft u onder bepaalde voorwaarden recht op een abattement (de berekening van de registratierechten gebeurt dus op basis van een verminderd bedrag).

### Wie is de doelgroep?

Personen die een huis kopen die één of meerdere kinderen ten laste hebben.

Een kind met een handicap van minstens 66% wordt beschouwd als 2 kinderen ten laste.

### Wie kent de maatregel toe?

Dat hangt af van de plaats waar de woning gelegen is.

#### **Vlaanderen**

De Vlaamse Belastingdienst kent de maatregel toe.

#### **Brussel-Hoofdstad**

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering belast met Financiën en Begroting kent de maatregel toe.

#### **Wallonië**

De Federale Overheidsdienst Financiën kent de maatregel toe.



## Meer informatie?

### **Vlaanderen**

U kunt meer informatie krijgen:

- bij de **Vlaamse Belastingdienst**  
Bauwensplaats 13 bus 2  
9300 Aalst  
<http://belastingen.vlaanderen.be>
- door te bellen naar de **Vlaamse belastinglijn** op het nummer **1700**  
(van maandag tot vrijdag, van 9.00 tot 19.00 uur).

### **Brussel-Hoofdstad**

U kunt meer informatie krijgen bij de:

#### **Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering belast met Financiën en Begroting**

Kunstlaan 9

1210 Brussel

02/209 28 11

[info@vanraes.irisnet.be](mailto:info@vanraes.irisnet.be)

[www.brussel.irisnet.be](http://www.brussel.irisnet.be)

### **Wallonië**

U kunt meer informatie krijgen bij:

- de **FOD Financiën**  
Contact center  
Koning Albert II-laan 33  
1030 Brussel  
02/572 57 57 (van maandag tot vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur)
- **uw lokaal belastingkantoor**  
U vindt alle contactgegevens van dit kantoor op het origineel van uw belastingaangifte.

[Terug inhoud](#)

## PENSIOENEN EN PERSONEN MET EEN HANDICAP

### Waaruit bestaat de maatregel?

Er zijn 4 maatregelen:

#### 1. Loon

Voor de personen die gedurende 185 dagen van een bepaald kalenderjaar een tegemoetkoming aan personen met een handicap ontvangen hebben, kan voor dat jaar een meer gunstige berekeningswijze worden toegepast voor de berekening van het pensioen.

Het gaat hier om een **fictief loon** dat het werkelijk verdiende loon mag vervangen wanneer dit hoger is. Dit fictieve loon wordt dan over het algemeen berekend op basis van daarvoor verdiende reële lonen.

Een gelijkaardige vervanging van het werkelijk verdiende loon door een gunstiger fictief loon mag ook tijdens een periode van ziekte of invaliditeit wanneer men met de toestemming van de medische adviseur werkt.

#### 2. Loopbaan

De periodes waarin de werknemer niet gewerkt heeft maar waarin hij als minstens 66% blijvend arbeidsongeschikt werd erkend of de periodes waarin werd vastgesteld dat zijn verdienvermogen tot één derde of minder werd verminderd van wat een valide persoon door een beroep op de algemene arbeidsmarkt kan verdienen, worden gelijkgesteld met periodes waarin hij wel werkte.

De periode wordt gelijkgesteld op basis van de gelijkgestelde dagen waarvoor een **fictief loon** wordt gehanteerd.

#### 3. Gezinstoestand

Er kan een pensioen worden toegekend, berekend aan het gezinsbedrag, aan de gehuwde partner van een persoon met een handicap die een tegemoetkoming aan personen met een handicap geniet. Dit pensioen wordt gebaseerd op 75% van de geherwaardeerde lonen omdat een tegemoetkoming aan personen met een handicap niet als vervangingsinkomen wordt aanzien.

#### 4. Overlevingspensioen

De overlevende echtgenoot die voor 66% blijvend arbeidsongeschikt is geniet van een overlevingspensioen ook als hij (zij) geen 45 jaar oud is en

geen kind ten laste heeft. De minimumleeftijd van 45 jaar om een overlevingspensioen te kunnen genieten vervalt dus.

### **Wie is de doelgroep?**

Sommige personen met een handicap die aanspraak maken op één of ander pensioen.

### **Wie kent de maatregel toe?**

De bevoegde pensioeninstantie kent de maatregel toe.

### **Welke rol vervult de Directie-generaal Personen met een handicap?**

De DG beslist tot toekenning van een tegemoetkoming aan personen met een handicap. Op basis daarvan kunnen bovenstaande voordelen toegekend worden.

### **Meer informatie?**

#### **Rijksdienst voor Pensioenen**

Zuidertoren

1060 BRUSSEL

Fax: 02/529.23.32

Voor inlichtingen over het werknemerspensioen: telefoneer naar de groene nummers. Ze zijn gratis.

Nederlands 0800/50246

Frans 0800/50256

Duits 0800/50266

Bij contactname uit het buitenland:

Nederlands 02/529.30.02

Frans 02/529.30.01

Duits 02/529.30.03

[info@rvp.fgov.be](mailto:info@rvp.fgov.be)

[communicext@onprvp.fgov.be](mailto:communicext@onprvp.fgov.be): voor het aanvragen van brochures

[www.rvp.fgov.be](http://www.rvp.fgov.be)

#### **Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ)**

Jan Jacobsplein, 6

1000 BRUSSEL

Tel.: 02/546.42.11

Fax: 02/511.21.53

[info@rsvz-inasti.fgov.be](mailto:info@rsvz-inasti.fgov.be)

**FOD Sociale Zekerheid**

Directie-generaal Sociaal Beleid  
Administratief Centrum Kruidtuin  
Finance Tower  
Kruidtuinlaan 50 bus 115  
1000 Brussel  
[dg-soc@minsoc.fed.be](mailto:dg-soc@minsoc.fed.be)

[Terug inhoud](#)

## PERSONENBELASTING

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

De maatregel bestaat uit een toeslag op de belastingvrije som.

### **Wie is de doelgroep?**

De persoon bij wie, ingevolge feiten overkomen en vastgesteld vóór de leeftijd van 65 jaar, is vastgesteld dat:

- ofwel zijn lichamelijke of geestelijke toestand zijn verdienvermogen heeft verminderd tot één derde of minder van wat een valide persoon door een of ander beroep op de algemene arbeidsmarkt kan verdienen;
- ofwel zijn gezondheidstoestand een volledig gebrek aan, of een vermindering van zelfredzaamheid van ten minste 9 punten tot gevolg heeft;
- ofwel hij, ingevolge een administratieve of gerechtelijke beslissing, tot ten minste 66 % blijvend lichamelijk of geestelijk gehandicapt of arbeidsongeschikt is verklaard;
- ofwel zijn verdienvermogen na de periode van primaire ongeschiktheid die bepaald is in de ziekte- en invaliditeitsverzekering, verminderd is tot één derde of minder.

### **Wie kent de maatregel toe?**

De Algemene Administratie van de Fiscaliteit van de federale overheidsdienst Financiën kent de maatregel toe bij de berekening van de belasting.

### **Welke rol vervult de Directie-generaal Personen met een handicap?**

De Directie-generaal Personen met een handicap attesteert:

- of het verdienvermogen verminderd is tot één derde of minder,
- of er een vermindering is van de zelfredzaamheid met ten minste 9 punten.

### **Meer informatie?**

Contactcenter van de Federale Overheidsdienst Financiën: 0257/257.57

[www.minfin.fgov.be](http://www.minfin.fgov.be)

[www.fisconetplus.be](http://www.fisconetplus.be)

[www.belgium.be](http://www.belgium.be)

[Terug inhoud](#)

## HET PERSOONLIJK ASSISTENTIEBUDGET

### **In Vlaanderen**

#### **Waaruit bestaat de maatregel?**

Het persoonlijke-assistentiebudget (PAB) is een budget dat aan de persoon met een handicap wordt toegekend. Daarmee kan de budgethouder een of meerdere assistenten in dienst nemen voor ondersteuning in zijn dagelijks leven.

#### **Wie is de doelgroep?**

Personen met een zware handicap, jonger dan 65 jaar, die, dag in dag uit, nood hebben aan assistentie in hun dagelijks leven.

#### **Wie kent de maatregel toe?**

Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH).

#### **Meer informatie?**

Informeer u bij het **Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap**

PAB-Cel

Sterrenkundelaan 30

1210 Brussel

Tel.: 02/225.85.26 (enkel in de voormiddag)

Fax: 02/225.84.05

[pab@vaph.be](mailto:pab@vaph.be)

[informatie@vaph.be](mailto:informatie@vaph.be)

[www.vaph.be](http://www.vaph.be)

PROVINCIALE AFDELING ANTWERPEN

Potvlietlaan 5

2600 BERCHEM

Tel.: 03/270.34.40 (enkel in de voormiddag)

Fax: 03/270.34.41

[Antwerpen@vaph.be](mailto:Antwerpen@vaph.be)

PROVINCIALE AFDELING LIMBURG

Ilgatlaan 7

3500 HASSELT

Tel.: 011/27.43.54 (enkel in de voormiddag)

Fax: 011/28.51.09

[Hasselt@vaph.be](mailto:Hasselt@vaph.be)

## PROVINCIALE AFDELING OOST-VLAANDEREN

Kortrijksesteenweg 788

9000 GENT

Tel.: 09/269.23.11 (enkel in de voormiddag)

Fax: 09/269.23.39

[Gent@vaph.be](mailto:Gent@vaph.be)

## PROVINCIALE AFDELING WEST-VLAANDEREN

Magdalenastraat 20

8200 BRUGGE

Tel.: 050/40 67 11 (enkel in de voormiddag)

Fax: 050/39.36.80

[Brugge@vaph.be](mailto:Brugge@vaph.be)

## PROVINCIALE AFDELING VLAAMS-BRABANT

Diestsestraat 6/57

3000 LEUVEN

Tel.: 016/31.12.11 (enkel in de voormiddag)

Fax: 016/31.12.29

[Leuven@vaph.be](mailto:Leuven@vaph.be)

## In Wallonië

### Waaruit bestaat de maatregel?

Het persoonlijke-assistentiebudget is een budget dat de persoon met een handicap de mogelijkheid biedt om:

- een zo gewoon mogelijk leven te leiden in zijn eigen vertrouwde omgeving,
- zijn dagelijks leven gemakkelijker te organiseren,
- zich gemakkelijker te integreren op sociaal, familiaal en beroepsvlak

De persoon met een handicap kiest zijn assistenten maar betaalt ze niet zelf. De assistenten worden betaald door diensten (diensten die door de overheid erkend zijn, P.W.A., bedrijven waarbij dienstencheques verzilverd kunnen worden, interim-kantoren,...).

De persoonlijke assistenten helpen de personen met een handicap met activiteiten van het dagelijkse leven, met het huishouden, met de vrijetijdsbesteding,...

### Wie is de doelgroep?

**Personen met een evolutieve ziekte** krijgen de eerste prioriteit, namelijk:

- amyotrofe Lateraal Sclerose (ALS),
- primaire lateraalsclerose (PLS),

- Progressieve spino musculaire atrofie,
- corticobasale degeneratie,
- Multisysteem atrofie (MSA),
- Progressieve supranucleaire paralyse (PSP).

Als er nog kredieten over blijven kan een tweede prioriteit gegeven worden aan personen met een belangrijke beperking van hun zelfredzaamheid waarbij de familie of de omgeving niet in staat is om een stabiele en blijvende ondersteuning te bieden.

Aan de voorwaarde van beperking van zelfredzaamheid is voldaan als de persoon kan bewijzen dat hij een integratietegemoetkoming categorie 4 (15 of 16 punten) of categorie 5 (17 of 18 punten) ontvangt of dat hij voldoet aan de voorwaarden inzake handicap om te genieten van de tegemoetkoming in die categorie.

### **Wie kent de maatregel toe?**

Het Agence wallonne pour l'Intégration des Personnes Handicapées

### **Meer informatie?**

Informeer u bij het regionaal kantoor van het **Agence Wallonne pour l'intégration des Personnes Handicapées**.

[www.awiph.be](http://www.awiph.be)

Bureau de Charleroi  
Rue de la Rivelaine, 11  
6061 Charleroi  
Tél. : 071/20.49.50  
Fax : 071/20.49.53  
[brcharleroi@awiph.be](mailto:brcharleroi@awiph.be)

Bureau de Dinant  
Rue Léopold, 3 - 1er étage  
5500 Dinant  
Tél. : 082/21.33.11  
Fax : 082/21.33.15  
[brdinant@awiph.be](mailto:brdinant@awiph.be)

Bureau de Libramont  
Rue du Village, 5  
6800 Libramont  
Tél. : 061/23.03.60  
Fax : 061/23.03.76  
[brlibramont@awiph.be](mailto:brlibramont@awiph.be)



Bureau de Liège  
Rue du Vertbois, 23-25  
4000 Liège  
Tél. : 04/221.69.11  
Fax : 04/221.69.90  
[brliège@awiph.be](mailto:brliège@awiph.be)

Bureau de Mons  
Boulevard Gendebien, 3  
7000 Mons  
Tél. : 065/32.86.11  
Fax : 065/35.27.34  
[brmons@awiph.be](mailto:brmons@awiph.be)

Bureau de Namur  
Place Joséphine Charlotte, 8  
5100 Jambes  
Tél. : 081/33.19.11  
Fax : 081/30.88.20  
[brnamur@awiph.be](mailto:brnamur@awiph.be)

Bureau d'Ottignies  
Espace Cœur de Ville 1 – 3è étage  
1340 OTTIGNIES  
Tél. : 010/23.05.60  
Fax : 010/23.05.80  
[brwavre@awiph.be](mailto:brwavre@awiph.be)

of bij de raadgevers van het **Gratis groen nummer:**  
Tel.: 0800/160.61  
Fax: 0800/160.62  
[nvert@awiph.be](mailto:nvert@awiph.be)

[Terug inhoud](#)

## REVALIDATIE

### **Waaruit bestaat de maatregel ?**

De maatregel bestaat uit een tussenkomst voor prestaties van revalidatie, en eventueel voor verplaatsingskosten die in verband staan met deze prestaties.

### **Wie is de doelgroep ?**

De gerechtigden zijn de personen die onder de regeling van de ziekte- en invaliditeitsverzekering vallen en die volgens de reglementering voor revalidatie in aanmerking komen.

### **Wie kent de maatregel toe ?**

Het ziekenfonds kent de maatregel toe op basis van de Riziv-reglementering.

### **Meer informatie ?**

#### **Uw ziekenfonds**

#### **Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV)**

Tervurenlaan 211

1150 Brussel

[www.riziv.be](http://www.riziv.be)

[communication@riziv.fgov.be](mailto:communication@riziv.fgov.be)

[Terug inhoud](#)

# **HET SOCIAAL TARIEF VOOR GAS EN ELEKTRICITEIT**

## **Wat is het sociaal tarief voor aardgas en/of elektriciteit?**

Sommige natuurlijke personen en gezinnen genieten voor hun elektriciteit- en/of aardgasfactuur van verlaagde prijzen. Dit zijn de sociale maximumprijzen, die ook de "sociale tarieven" worden genoemd.

De sociale maximumprijs biedt, op het moment van de bepaling, het laagste commerciële tarief op de leveranciersmarkt van elektriciteit en aardgas.

## **Wie is de doelgroep?**

Personen die genieten van

- een tegemoetkoming aan personen met een handicap op basis van minstens 65% arbeidsongeschiktheid (oude wetgeving)
- een tegemoetkoming voor hulp van derde in het kader van de wetgeving tegemoetkomingen aan personen met een handicap (oude wetgeving)
- een inkomensvervangende tegemoetkoming
- een integratietegemoetkoming (elke categorie)
- een tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden ( elke categorie)
- de kinderen die getroffen zijn door een permanente ongeschiktheid (fysiek of mentaal) van minstens 66%.

## **Wie kent de maatregel toe?**

De federale overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

## **Welke rol vervult de Directie-generaal Personen met een handicap?**

De Directie-generaal Personen met een handicap is bevoegd te beslissen of een persoon behoort tot een van bovenvermelde categorieën.

Indien een persoon behoort tot een van bovenvermelde categorieën geeft de Directie-generaal de informatie door aan de energieleveranciers. In de meeste gevallen zal het sociaal tarief automatisch toegekend worden via een elektronische uitwisseling van gegevens. Kan dat niet automatisch dan zal de Directie-generaal een papieren attest opmaken.

## Meer informatie

### **Over het automatisch toekennen van het sociaal tarief**

#### **FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie**

Algemene directie Energie

North Gate III

Koning Albert II-laan 16

1000 BRUSSEL

Tel.: 0800/120.33

Fax: 0800/120.57

[info.eco@mineco.fgov.be](mailto:info.eco@mineco.fgov.be)

[www.economie.fgov.be](http://www.economie.fgov.be)

### **Over de categorieën**

#### **FOD Sociale Zekerheid**

Directie-generaal Personen met een handicap

Administratief Centrum Kruidtuin - Finance Tower

Kruidtuinlaan 50 bus 150

1000 Brussel

Tel: 0800 987 99

Fax: 02 509 81 85

[handin@minsoc.fed.be](mailto:handin@minsoc.fed.be)

[Terug inhoud](#)

## SOCIAAL TELEFOONTARIEF

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

De maatregel bestaat uit een verminderde kostprijs voor de telefoonaansluiting, een vermindering op het abonnementsgeld en een vermindering van het gesprekstarief.

### **Wie is de doelgroep?**

Bepaalde personen met een handicap van ten minste 66% en met een beperkt inkomen kunnen het sociaal telefoontarief genieten.

Voor personen die gehoorproblemen hebben en personen bij wie een laryngectomie is uitgevoerd, geldt geen inkomensgrens.

### **Wie kent het sociaal telefoontarief toe?**

Het BIPT na indiening van de aanvraag bij uw operator.

### **Welke rol vervult de Directie-generaal Personen met een handicap?**

Personen die nog niet beschikken over een document waaruit de erkenning van hun handicap blijkt, kunnen een attest aanvragen bij de Directie-generaal Personen met een handicap. De Directie-generaal Personen met een handicap zal dan nagaan of de persoon een vermindering van het verdienvermogen heeft tot één derde of een gebrek aan of vermindering van de zelfredzaamheid heeft van ten minste 9 punten.

### **Meer informatie?**

#### **Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie (BIPT)**

Ellipse Building – Gebouw C

Koning Albert II-Laan, 35

1030 BRUSSEL

Tel : (dienst sociaal telefoontarief): 02/226.89.41 (van 9u tot 12u)

Fax: 02/226.88.40

[stts@bipt.be](mailto:stts@bipt.be)

[www.bipt.be](http://www.bipt.be)

Rubriek Telecom – Consumenten/ud – Sociale tarieven

[Terug inhoud](#)

## SOCIOPROFESSIELE HERINSCHAKELING BINNEN DE ZIEKTEVERZEKERING

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

De maatregel bestaat uit het ten laste nemen van bepaalde kosten die gepaard gaan met de socioprofessionele herinschakeling.

### **Wie is de doelgroep?**

De gerechtigden zijn arbeidsongeschikte personen die:

- onder de regeling van de ziekte- en invaliditeitsverzekering vallen en
- als gevolg van hun gezondheidstoestand de kansen op tewerkstelling in sectoren waarvoor ze werden opgeleid verloren hebben ("referentieberoepen").

### **Wie kent de maatregel toe?**

Het ziekenfonds kent de maatregel toe. De aanvraag wordt door de adviserend geneesheer van het ziekenfonds ingediend bij de Hoge Commissie van de Geneeskundige Raad voor invaliditeit

### **Meer informatie ?**

#### **Uw ziekenfonds**

#### **Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV)**

Tervurenlaan 211

1150 Brussel

[communication@riziv.fgov.be](mailto:communication@riziv.fgov.be)

[www.riziv.be](http://www.riziv.be)

[Terug inhoud](#)

# **TEGEMOETKOMINGEN AAN PERSONEN MET EEN HANDICAP**

## **De inkomensvervangende tegemoetkoming**

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

De maatregel bestaat uit een uitkering.

### **Wie is de doelgroep?**

Personen die wegens hun handicap beperkt zijn in de ontplooiing van beroepsactiviteiten, die 21 jaar of ouder zijn en nog geen 65 jaar oud, en die over een beperkt inkomen beschikken, kunnen aanspraak maken op een inkomensvervangende tegemoetkoming.

### **Wie kent de maatregel toe?**

De Directie-generaal Personen met een handicap van de federale overheidsdienst Sociale Zekerheid kent de maatregel toe.

### **Welke rol vervult de Directie-generaal Personen met een handicap?**

De Directie-generaal Personen met een handicap

- valideert de vraag of de aanvrager wegens zijn handicap niet in staat is om meer te verdienen dan één derde van wat een gezond persoon op de algemene arbeidsmarkt kan verdienen;
- stelt het bedrag van de toe te kennen uitkering vast, rekening houdend met het inkomen waarover het huishouden van de aanvrager beschikt;
- zorgt ervoor dat bij een gunstige beslissing de uitkering wordt uitbetaald.

## Meer informatie?

### **Directie-generaal Personen met een handicap**

Administratief Centrum Kruidtuin

Finance Tower

Kruidtuinlaan 50 bus 150

1000 BRUSSEL

Tel Contact Center: 0800/987.99

Fax: 02/509.81.85

[HandiN@minsoc.fed.be](mailto:HandiN@minsoc.fed.be)

[www.handicap.fgov.be](http://www.handicap.fgov.be)

Ter informatie: u kan een meer gedetailleerde brochure aanvragen op het hierboven vermelde adres.

[Terug inhoud](#)



## De integratietegemoetkoming

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

De maatregel bestaat uit een uitkering.

### **Wie is de doelgroep?**

Personen die moeilijkheden ondervinden op het vlak van de zelfredzaamheid, die 21 jaar of ouder zijn en nog geen 65 jaar oud, en die over een beperkt inkomen beschikken, kunnen aanspraak maken op een integratietegemoetkoming.

### **Wie kent de maatregel toe?**

De Directie-generaal Personen met een handicap van de federale overheidsdienst Sociale Zekerheid kent de maatregel toe.

### **Welke rol vervult de Directie-generaal Personen met een handicap?**

De Directie-generaal Personen met een handicap

- valideert de vraag of en in welke mate de aanvrager moeilijkheden ondervindt op het vlak van de zelfredzaamheid;
- stelt het bedrag van de toe te kennen uitkering vast, rekening houdend met het inkomen waarover het huishouden van de aanvrager beschikt;
- zorgt ervoor dat bij een gunstige beslissing de uitkering wordt uitbetaald.

### Meer informatie?

#### **Directie-generaal Personen met een handicap**

Administratief Centrum Kruidtuin

Finance Tower

Kruidtuinlaan 50 bus 150

1000 BRUSSEL

Tel Contact Center: 0800/987.99

Fax: 02/509.81.85

[HandiN@minsoc.fed.be](mailto:HandiN@minsoc.fed.be)

[www.handicap.fgov.be](http://www.handicap.fgov.be)

Ter informatie: u kan een meer gedetailleerde brochure aanvragen op het hierboven vermelde adres.

[Terug inhoud](#)

## De tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden

### Waaruit bestaat de maatregel?

De maatregel bestaat uit een uitkering.

### Wie is de doelgroep?

Personen die moeilijkheden ondervinden op het vlak van de zelfredzaamheid, die 65 jaar of ouder zijn, en die over een beperkt inkomen beschikken, kunnen aanspraak maken op een tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden.

### Wie kent de maatregel toe?

De Directie-generaal Personen met een handicap van de federale overheidsdienst Sociale Zekerheid kent de maatregel toe.

### Welke rol vervult de Directie-generaal Personen met een handicap?

De Directie-generaal Personen met een handicap

- valideert de vraag of en in welke mate de aanvrager moeilijkheden ondervindt op het vlak van de zelfredzaamheid;
- stelt het bedrag van de toe te kennen uitkering vast, rekening houdend met het inkomen waarover het huishouden van de aanvrager beschikt;
- zorgt ervoor dat bij een gunstige beslissing de uitkering wordt uitbetaald.

### Meer informatie?

#### **Directie-generaal Personen met een handicap**

Administratief Centrum Kruidtuin

Finance Tower

Kruidtuinlaan 50 bus 150

1000 BRUSSEL

Tel Contact Center: 0800/987.99

Fax: 02/509.81.85

[HandiN@minsoc.fed.be](mailto:HandiN@minsoc.fed.be)

[www.handicap.fgov.be](http://www.handicap.fgov.be)

Ter informatie: u kan een meer gedetailleerde brochure aanvragen op het hierboven vermelde adres.

[Terug inhoud](#)

# TEWERKSTELLING

## Loonkostensubsidie voor de werkgever

### Waaruit bestaat de maatregel?

De maatregel bestaat uit een financiële tegemoetkoming die aan de werkgever wordt gegeven ter compensatie van het rendementsverlies van de werknemer.

### Wie is de doelgroep?

Werknemers met een handicap die tengevolge van deze handicap een rendementsverlies hebben in vergelijking met de werknemer zonder handicap die een gelijkaardige functie uitoefent.

### Wie kent de maatregel toe?

#### **In Vlaanderen:**

De Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling kent de loonkostensubsidie toe.

**In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest:** Le Service Phare

**In Wallonië:** L'Agence Wallonne pour l'Intégration des Personnes Handicapées.

**In de Duitstalige Gemeenschap:** Dienststelle für Personen mit Behinderung

### Meer informatie?

#### **In Vlaanderen**

VDAB-diensten voor personen met een handicap

[www.vdab.be/personenmeteenhandicap/tewerkstellingsmaatregelen.shtml](http://www.vdab.be/personenmeteenhandicap/tewerkstellingsmaatregelen.shtml)

#### **In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest**

Le Service Phare (Personne Handicapée Autonomie Recherchée)

Paleizenstraat 42

1030 Brussel

Tel: 02/800.82.83 (van maandag tot vrijdag van 9.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur)

[info@phare.irisnet.be](mailto:info@phare.irisnet.be)

[www.phare-irisnet.be](http://www.phare-irisnet.be)

## **In Wallonië**

Informeer u bij het regionaal kantoor van het **Agence Wallonne pour l'intégration des Personnes Handicapées**.

[www.awiph.be](http://www.awiph.be)

Bureau de Charleroi  
Rue de la Rivelaïne, 11  
6061 Charleroi  
Tél. : 071/20.49.50  
Fax : 071/20.49.53  
[brcharleroi@awiph.be](mailto:brcharleroi@awiph.be)

Bureau de Dinant  
Rue Léopold, 3 - 1er étage  
5500 Dinant  
Tél. : 082/21.33.11  
Fax : 082/21.33.15  
[brdinant@awiph.be](mailto:brdinant@awiph.be)

Bureau de Libramont  
Rue du Village, 5  
6800 Libramont  
Tél. : 061/23.03.60  
Fax : 061/23.03.76  
[brlibramont@awiph.be](mailto:brlibramont@awiph.be)

Bureau de Liège  
Rue du Vertbois, 23-25  
4000 Liège  
Tél. : 04/221.69.11  
Fax : 04/221.69.90  
[brliège@awiph.be](mailto:brliège@awiph.be)

Bureau de Mons  
Boulevard Gendebien, 3  
7000 Mons  
Tél. : 065/32.86.11  
Fax : 065/35.27.34  
[brmons@awiph.be](mailto:brmons@awiph.be)

Bureau de Namur  
Place Joséphine Charlotte, 8  
5100 Jambes  
Tél. : 081/33.19.11  
Fax : 081/30.88.20  
[brnamur@awiph.be](mailto:brnamur@awiph.be)

Bureau d'Ottignies  
Espace Cœur de Ville 1 – 3è étage  
1340 OTTIGNIES  
Tél. : 010/23.05.60  
Fax : 010/23.05.80  
[brwavre@awiph.be](mailto:brwavre@awiph.be)

of bij de raadgevers van het **Gratis groen nummer:**

Tel.: 0800/160.61  
Fax: 0800/160.62  
[nvert@awiph.be](mailto:nvert@awiph.be)

### **In de Duitstalige Gemeenschap**

Dienststelle für Personen mit Behinderung  
Start-Service  
Vennbahnstraße 4/4  
Tel.: 080/22.91.11  
Fax: 080/22.90.98  
[start-service@dpb.be](mailto:start-service@dpb.be)  
[www.dpb.be](http://www.dpb.be)

[Terug inhoud](#)

## Aanpassing van de arbeidspost

### Waaruit bestaat de maatregel?

Ten laste nemen van de kostprijs voor de aanpassing van de arbeidspost.

### Wie is de doelgroep?

Werknemers voor wie een aanpassing van de arbeidspost ingevolge hun handicap noodzakelijk is.

### Wie kent de maatregel toe?

**In Vlaanderen:** De Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling

**In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest:** Le service Phare

**In het Waals Gewest:** L'Agence Wallonne pour l'Intégration des Personnes Handicapées

**In de Duitstalige Gemeenschap:** Dienststelle für Personen mit Behinderung

### Meer informatie?

#### **In Vlaanderen**

De provinciale dienst arbeidshandicapspecialisatie van de VDAB voor werkgevers en werknemers:

[http://vdab.be/arbeidshandicap/adressen\\_DAH.shtml](http://vdab.be/arbeidshandicap/adressen_DAH.shtml)

Werkzoekenden richten zich tot de lokale werkwinkel [www.werkwinkel.be](http://www.werkwinkel.be)

Meer informatie is terug te vinden via

<http://www.vdab.be/arbeidshandicap>

Elke werkdag tussen 8 en 20 uur is het eveneens mogelijk om naar het gratis nummer 0800 30 700 te bellen voor meer informatie.

#### **In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest**

Le Service Phare (Personne Handicapée Autonomie Recherchée)

Paleizenstraat 42

1030 Brussel

Tel: 02/800.82.83 (van maandag tot vrijdag van 9.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur)

[info@phare.irisnet.be](mailto:info@phare.irisnet.be)

[www.phare-irisnet.be](http://www.phare-irisnet.be)

## **In het Waals Gewest**

Informeer u bij het regionaal kantoor van « l'Agence Wallonne pour l'Intégration des Personnes Handicapées ».

[www.awiph.be](http://www.awiph.be)

Bureau de Charleroi  
Rue de la Rivelaine, 11  
6061 Charleroi  
Tél. : 071/20.49.50  
Fax : 071/20.49.53  
[brcharleroi@awiph.be](mailto:brcharleroi@awiph.be)

Bureau de Dinant  
Rue Léopold, 3 - 1er étage  
5500 Dinant  
Tél. : 082/21.33.11  
Fax : 082/21.33.15  
[brdinant@awiph.be](mailto:brdinant@awiph.be)

Bureau de Libramont  
Rue du Village, 5  
6800 Libramont  
Tél. : 061/23.03.60  
Fax : 061/23.03.76  
[brlibramont@awiph.be](mailto:brlibramont@awiph.be)

Bureau de Liège  
Rue du Vertbois, 23-25  
4000 Liège  
Tél. : 04/221.69.11  
Fax : 04/221.69.90  
[brliège@awiph.be](mailto:brliège@awiph.be)

Bureau de Mons  
Boulevard Gendebien, 3  
7000 Mons  
Tél. : 065/32.86.11  
Fax : 065/35.27.34  
[brmons@awiph.be](mailto:brmons@awiph.be)

Bureau de Namur  
Place Joséphine Charlotte, 8  
5100 Jambes  
Tél. : 081/33.19.11  
Fax : 081/30.88.20  
[brnamur@awiph.be](mailto:brnamur@awiph.be)

Bureau d'Ottignies  
Espace Cœur de Ville 1 – 3è étage  
1340 OTTIGNIES  
Tél. : 010/23.05.60  
Fax : 010/23.05.80  
[brwavre@awiph.be](mailto:brwavre@awiph.be)

of bij de raadgevers van het **Gratis groen nummer:**  
Tel.: 0800/160.61  
Fax: 0800/160.62  
[nvert@awiph.be](mailto:nvert@awiph.be)

### **In de Duitstalige Gemeenschap**

Dienststelle für Personen mit Behinderung  
Start-Service  
Vennbahnstraße 4/4  
4780 St Vith  
Tel.: 080/22.91.11  
Fax: 080/22.90.98  
[start-service@dpb.be](mailto:start-service@dpb.be)  
[www.dpb.be](http://www.dpb.be)

[Terug inhoud](#)



## Arbeidskledij, arbeidsgereedschap en kost verplaatsingen van en naar werk

### Waaruit bestaat de maatregel?

Tussenkost in de kosten van arbeidskledij en –gereedschap en voor verplaatsing van en naar het werk.

### Wie is de doelgroep?

Werknemers die vanwege hun handicap extra kosten hebben op het vlak van arbeidskledij en –gereedschap en voor verplaatsing van en naar het werk.

### Wie kent de maatregel toe?

**In Vlaanderen:** de aanvraag wordt voor principiële goedkeuring ingediend bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap. De Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling kent de maatregel toe.

**In Wallonië:** L'agence wallonne pour l'intégration des personnes handicapées accorde une intervention uniquement pour les frais de déplacement

**In Brussel:** Le service bruxellois francophone pour personnes handicapées

**In de Duitstalige Gemeenschap:** l'Office de la Communauté germanophone pour personnes handicapées.

## Meer informatie?

### In Vlaanderen

Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap  
Sterrenkundelaan 30  
1210 Brussel  
Tel.: 02/225.85.97  
[informatie@vaph.be](mailto:informatie@vaph.be)  
[www.vaph.be](http://www.vaph.be)

VDAB-diensten voor personen met een handicap  
[www.vdab.be/personenmeteenhandicap/tewerkstellingsmaatregelen.shtml](http://www.vdab.be/personenmeteenhandicap/tewerkstellingsmaatregelen.shtml)

### In Wallonië

Informeer u bij het regionaal kantoor van « l'Agence Wallonne pour l'Intégration des Personnes Handicapées ».

PROVINCE DE HAINAUT

Arrondissements de Tournai, Mons, Ath, Soignies et Mouscron

Boulevard Gendebien, 3

7000 Mons

Tel.: 065/32.86.11

Fax: 065/35.27.34

[brmons@awiph.be](mailto:brmons@awiph.be)

PROVINCE DE HAINAUT

Arrondissements de Charleroi et Thuin

Rue de la Rivelaine, 11

6061 Charleroi

Tel.: 071/20.49.50

Fax: 071/20.49.53

[brcharleroi@awiph.be](mailto:brcharleroi@awiph.be)

PROVINCE DE NAMUR

Arrondissement de Namur

Place Joséphine Charlotte, 8

5100 Jambes

Tel.: 081/33.19.11

Fax: 081/30.88.20

[brnamur@awiph.be](mailto:brnamur@awiph.be)

PROVINCE DE NAMUR

Arrondissements de Dinant et Philippeville

Rue Léopold, 3 - 1er étage

5500 Dinant

Tel.: 082/21.33.11

Fax: 082/21.33.15

[brdinant@awiph.be](mailto:brdinant@awiph.be)

PROVINCE DE LIEGE

Arrondissements de Huy, Liège, Verviers et Waremme

Rue du Vertbois, 23-25

4000 Liège

Tel.: 04/221.69.11

Fax: 04/221.69.90

[brliège@awiph.be](mailto:brliège@awiph.be)

PROVINCE DU BRABANT WALLON

Arrondissements de Nivelles et Wavre

Chaussée des Collines, 54 - 1er étage -

1300 Wavre

Tel.: 010/23.05.60

Fax: 010/23.05.80

[brwavre@awiph.be](mailto:brwavre@awiph.be)

PROVINCE DE LUXEMBOURG,  
Arrondissements de Arlon, Bastogne, Marche-en-Famenne, Neufchâteau et  
Virton  
Rue du Village, 5  
6800 Libramont  
Tel.: 061/23.03.60  
Fax: 061/23.03.76  
[brlibramont@awiph.be](mailto:brlibramont@awiph.be)

of bij de raadgevers van het **Gratis groen nummer:**

Tel.: 0800/160.61  
Fax: 0800/160.62  
[nvert@awiph.be](mailto:nvert@awiph.be)

### **In Brussel**

La commission communautaire française service bruxellois francophone  
des personnes handicapées  
Paleizenstraat 42  
1030 Brussel  
Tel. : 02/800.82.03  
Fax : 02/800.81.20  
[www.cocof.irisnet.be](http://www.cocof.irisnet.be)

### **In de Duitstalige Gemeenschap**

Dienststelle der Deutschsprachigen Gemeinschaft für Personen mit  
Behinderung  
Start-Service  
Vennbahnstraße 4/4  
4780 St Vith  
Tel.: 080/22.91.11  
Fax: 080/22.90.98  
[start-service@dpb.be](mailto:start-service@dpb.be)  
[www.dpb.be](http://www.dpb.be)

[Terug inhoud](#)

## Ondersteuning (Duitstalige Gemeenschap)

### Waaruit bestaat de maatregel?

De maatregel bestaat uit:

- opleiding in een onderneming
- opleiding in een beschutte werkplaats
- professionele oriëntering
- jobcoaching.

### Wie is de doelgroep?

Personen met een handicap die moeilijkheden hebben om zich te integreren op de arbeidsmarkt.

### Wie kent de maatregel toe?

De "Dienststelle für Personen mit Behinderung"

### Meer informatie?

U kunt meer informatie krijgen bij de "**Dienststelle für Personen mit Behinderung**":

Start-Service  
Vennbahnstraße 4/4  
4780 St Vith  
Tél. : 080/22.91.11  
Fax : 080/22.90.98  
[info@dpb.be](mailto:info@dpb.be)  
[www.dpb.be](http://www.dpb.be)

[Terug inhoud](#)

## WATER: VRIJSTELLING VAN DE BOVENGEMEENTELIJKE SANERINGSBIJDRAGE EN VAN DE HEFFING OP DE WATERVERONTREINIGING (VLAANDEREN)

### Waaruit bestaat de maatregel?

De maatregel bestaat uit het niet moeten betalen van:

- de bovengemeentelijke saneringsbijdrage vermeld op de waterfactuur  
of
- de heffing op de waterverontreiniging.

### Wie is de doelgroep?

De personen die de inkomensvervangende tegemoetkoming, de integratietegemoetkoming of de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden genieten.

### Wie kent de maatregel toe?

De plaatselijke watermaatschappijen en/of de Vlaamse Milieumaatschappij.

### Meer informatie?

#### Voor leidingwaterverbruikers:

De contactgegevens van uw plaatselijke watermaatschappij vindt u terug op uw laatste waterfactuur of kunt u vragen op de sociale dienst van uw gemeente.

#### Voor grondwaterwinners:

De Vlaamse Milieumaatschappij

Infoloket

A. Van de Maelestraat 96

9320 EREMBODEGEM

053/72 64 45 (van 9.00 tot 12.30 uur – 13.30 tot 16.30 uur)

[info@vmm.be](mailto:info@vmm.be)

[www.vmm.be](http://www.vmm.be)

[Terug inhoud](#)

## WERKLOOSHEID

### Persoon met een blijvende arbeidsongeschiktheid van ten minste 33% valt als samenwonende niet terug op forfaitaire werkloosheidsuitkeringen

#### **Waaruit bestaat de maatregel?**

De maatregel bestaat uit het behoud van een werkloosheidsuitkering van 40% van het laatste geplafonneerde loon, ook na het verstrijken van een periode van werkloosheid van 15 maanden.

#### **Wie is de doelgroep?**

De personen met een blijvende arbeidsongeschiktheid van ten minste 33% die werkloos zijn en in de werkloosheid tot de categorie van de samenwonende te behoren.

#### **Wie kent de maatregel toe?**

De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening kent de maatregel toe.

### Meer informatie?

#### **Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (R.V.A.)**

Keizerslaan, 7

1000 BRUSSEL

Tel.: 02/515.41.11

Fax: 02/514.11.06

[www.rva.fgov.be](http://www.rva.fgov.be)

[dircom@rva.fgov.be](mailto:dircom@rva.fgov.be)

[Terug inhoud](#)

## Samenwonen met een persoon met een handicap

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

Er wordt geen rekening gehouden met het pensioen van de persoon met een handicap lager dan 1.981,03 € per maand (bedrag geldig vanaf 1.3.2011) om te bepalen of de werkloze al dan niet tot de categorie van werknemer met gezinslast kan behoren.

### **Wie is de doelgroep?**

De werkloze die samenwoont met een bloed- of aanverwant in recht opgaande lijn die een vermindering van de zelfredzaamheid heeft van ten minste 9 punten.

### **Wie kent de maatregel toe?**

De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening kent de maatregel toe.

### **Welke rol vervult de Directie-generaal Personen met een handicap?**

De vermindering van de zelfredzaamheid met ten minste 9 punten wordt vastgesteld aan de hand van de beslissing die de Directie-generaal Personen met een handicap treft in het kader van de toekenning van een integratietegemoetkoming of een tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden.

### **Meer informatie?**

#### **Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (R.V.A.)**

Keizerslaan, 7

1000 BRUSSEL

Tel.: 02/515.41.11

Fax: 02/514.11.06

[dircom@rva.fgov.be](mailto:dircom@rva.fgov.be)

[www.onem.fgov.be](http://www.onem.fgov.be)

[Terug inhoud](#)

## Tewerkstelling in beschutte werkplaats

### **Waaruit bestaat de maatregel?**

De dagen van tewerkstelling in de beschutte werkplaats worden als werkdagen beschouwd bij de berekening van de verlenging van de vergoedingsperiode aan 40% bij een samenwonende werkloze.

### **Wie is de doelgroep?**

De personen, door toedoen van de gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling tewerkgesteld in een beschutte werkplaats, die werkloos worden.

### **Wie kent de maatregel toe?**

De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening kent de maatregel toe.

### Meer informatie?

#### **Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (R.V.A.)**

Keizerslaan, 7

1000 BRUSSEL

Tel.: 02/515.41.11

Fax: 02/514.11.06

[dircom@rva.fgov.be](mailto:dircom@rva.fgov.be)

[www.onem.fgov.be](http://www.onem.fgov.be)

[Terug inhoud](#)



**VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:**

**André Gubbels  
Directeur-generaal  
FOD Sociale Zekerheid  
Directie-generaal Personen met een handicap  
Administratief Centrum Kruidtuin  
Finance Tower  
Kruidtuinlaan 50 bus 150  
1000 Brussel**